

152.452

๕ 51๕๗

๕.3

เจตคติที่มีต่อการสุบทุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 3

ปริญานันท์

ของ

ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก

- 8 ต.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษา

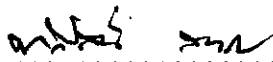
เมษายน 2535

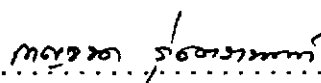
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

181696

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาใบพยานฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

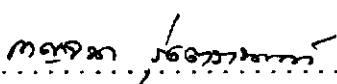
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ. ทวีสิทธิ์ สิทธีกร)

..... กรรมการ
(ดร. กาญจนา รุ่งตรานนท์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ. ทวีสิทธิ์ สิทธีกร)

..... กรรมการ
(ดร. กาญจนา รุ่งตรานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. สุจินต์ บรีชามารต)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับใบพยานฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร ประธานกรรมการ และอาจารย์ ดร. กาญจนา รุ่งตรานนท์ กรรมการ โดยให้ คำแนะนำ ข้อเสนอแนะรวมทั้งการตรวจแก้ไขเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัส ปัทมภาสพงษ์ อาจารย์ ดร. ชนวรรณ อัมสมบุรณ์ และอาจารย์ ดร. พรสุช หุ่นรินทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจและแก้ไขแบบสอบถาม และขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุจินต์ ปริษามารถ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 ที่อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณเพื่อน ๆ รวมทั้งผู้ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด

ความดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บิดา - มารดา และบูรพาจารย์ ผู้ซึ่งได้ประสิทธิ์ ประสาทความรู้ให้กับผู้วิจัยตลอดมา

ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	7
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
	นิยามศัพท์ เฉพาะ	9
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	12
	การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	35
	การวิจัยในประเทศ	35
	การวิจัยในประเทศ	37
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	39
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	40
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	40
	ประชากร	40
	กลุ่มตัวอย่าง	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	ลักษณะของเครื่องมือ	44
	การหาคุณภาพเครื่องมือ	45
	เกณฑ์การให้คะแนน เครื่องมือ	45

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	52
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การวิเคราะห์	53
ผลการศึกษาค้นคว้า	54
5 บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	72
บทย่อ	72
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	72
วิธีดำเนินการวิจัย	72
กลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	73
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะ	79
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	80

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม..... 81

ภาคผนวก 87

ประวัติย่อของผู้วิจัย 113

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนชายและหญิงที่วราธนาจักรที่สุพรรณบุรี จำแนกตามหมวดอายุและเพศ ในปี พ.ศ. 2529	5
2	ปริมาณนิโคตินและทาร์ในบุหรี่ไทยแต่ละยี่ห้อ.....	23
3	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล เขตการศึกษา 3 จำแนกตามจังหวัด.....	41
4	โรงเรียนและจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเขตเทศบาล และนอก เขตเทศบาล เขตการศึกษา 3 จำแนกตามจังหวัด.....	43
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	54
6	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3	57
7	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามเพศ.....	58
8	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง.....	59
9	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	60
10	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	61
11	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน..	62
12	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	63
13	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายและ นักเรียนหญิง	64

14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	65
15	ผลการทดสอบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	66
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง	67
17	ผลการทดสอบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง	68
18	ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกัน	69
19	ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนตามลักษณะที่พักอาศัย ของนักเรียนในปัจจุบัน	70
20	ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขต เทศบาลและนอกเขตเทศบาล	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 จำนวนผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งปอดเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุหรืที่สูบ 3
- 2 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวความคิดของบลูมและคนอื่น ๆ .. 17

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การสูบบุหรี่ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาต่อเนื่องต่อไปในอนาคต เกือบทุกประเทศประสบปัญหาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของประชาชนและเกือบทุกประเทศได้ให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา และมีการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่มากยิ่งขึ้น แต่ปรากฏว่าผู้สูบบุหรี่ไม่ได้ลดลงกลับเพิ่มมากขึ้นในกลุ่มนักเรียนและประชาชน

ปัจจุบัน บุหรี่มีบทบาทและมีอิทธิพลต่อชีวิตคนเรามากแม้ว่าบุหรี่จัดเป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่ง แต่ก็เป็นสิ่งเสพติดที่เสพติดโดยไม่ผิดกฎหมายและเป็นสิ่งที่สังคมทั่วไปยอมรับ แม้ว่าการสูบบุหรี่จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับศาสนา สังคม กฎหมายและเป็นปัญหาทางการแพทย์และการสาธารณสุขอยู่มากมาย แต่ตามความรู้สึกของคนทั่วไปเห็นเป็นเรื่องปกติ จึงไม่ค่อยมีคนสนใจปัญหาที่เกิดจากการสูบบุหรี่อย่างจริงจัง บุหรี่จึงได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ซึ่งจะพบเห็นได้จากงานประเพณีต่าง ๆ หรือในงานเลี้ยงสังสรรค์ใด ๆ ก็ตามจะต้องมีการสูบบุหรี่ควบคู่กันอยู่เสมอ พบว่าการสูบบุหรี่แพร่หลายอยู่ในสังคมทั่วไป

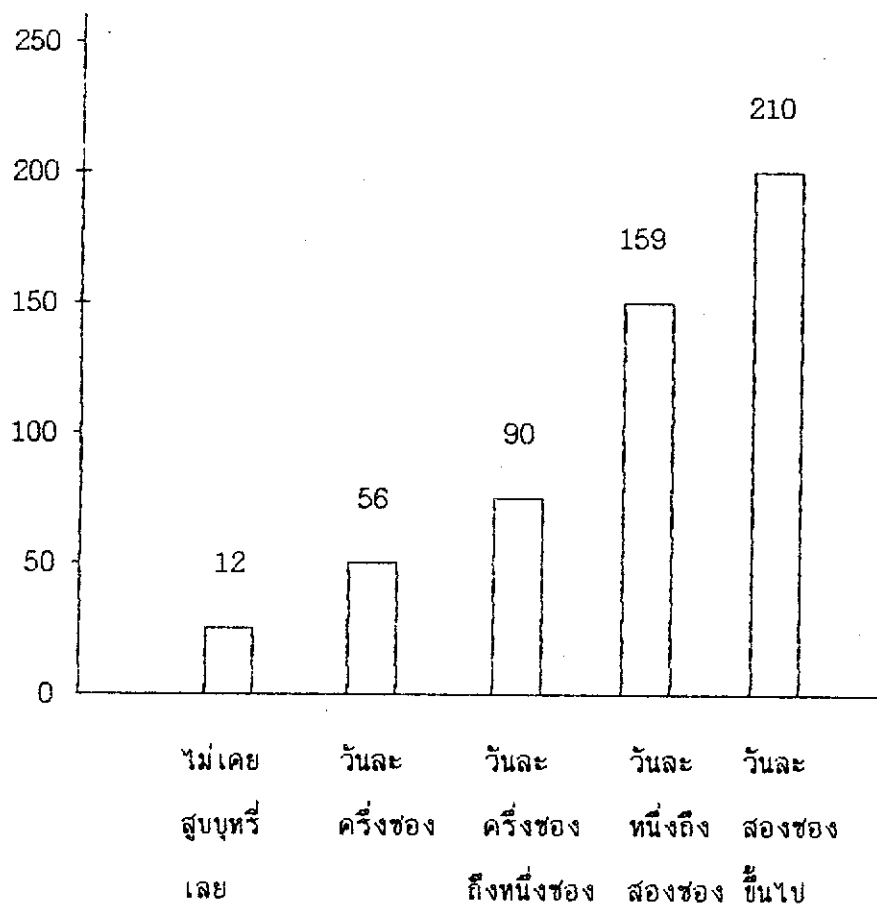
ซี อีเวอร์ เรตต์ คูป (C. Ever Rett, Coup) แพทย์นักวิจัยชาวอเมริกัน และ ดร. ริชาร์ด ฟิโต (Dr. Richard Fito) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยมะเร็ง แห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ ได้ให้ข้อมูลประมาณการตรงกันว่า บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่เป็นอันตรายเท่ากับหรือมากกว่าโคเคนหรือเฮโรอีนเสียด้วยซ้ำ เพราะในแต่ละปีมีชาวอเมริกันเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ถึง 390,000 คน เช่น ในปี พ.ศ. 2529 บุหรี่ทำให้คนอเมริกันเสียชีวิตด้วยโรคปอดไม่น้อยกว่า 108,000 คน ตายด้วยโรคหัวใจวายประมาณ 200,000 คน ในขณะที่ตายด้วยโคเคนหรือเฮโรอีน เพียงปีละ 6,000 คน จากข้อมูลทางการแพทย์ขององค์การอนามัยโลกประมาณการว่า จะมีผู้ที่เสียชีวิตด้วยโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ทั่วโลก ไม่น้อยกว่าปีละ 2.5 ล้านคน (ภควดี วีระภาสพงษ์. ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า)

ปัญหาเรื่องการสูบบุหรี่ที่มีผลเสียต่อสุขภาพนั้น ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้ามาช้านาน และได้มีการพิสูจน์ทางวิชาการแน่ชัดว่า บุหรี่เป็นสิ่งมีพิษและทำลายสุขภาพทั้งผู้สูบเองและบุคคลใกล้ชิดรอบข้าง ตลอดจนทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย มีกลิ่นเหม็น กันบุหรี่เป็นขยะทำให้เกิดความสกปรกเลอะเทอะ สนิทดินตีดันทาให้สุขภาพของช่องปากและฟันไม่ดี กล่าวได้ว่า การสูบบุหรี่นำมาซึ่งโรคภัยต่าง ๆ แทบนับไม่ถ้วน ดังที่นายแพทย์ สอนง อุณากุล (2531 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่มีมาตั้งแต่อาการเล็กน้อย ๆ เช่น ไอ เจ็บคอ เวียนศีรษะ จนถึงโรคที่รุนแรง เช่น โรคที่เกี่ยวข้องกับทางเดินหายใจ ทางเดินอาหารและโรคมะเร็ง โดยเฉพาะมะเร็งปอด ปาก หลอดคอ กล้องเสียง หลอดอาหาร กระเพาะปัสสาวะ และปากมดลูก บุหรี่ไม่เพียงแต่เป็นอันตรายต่อผู้สูบทันที แต่ยังเป็นอันตรายต่อผู้อื่นที่หายใจเอาควันบุหรี่เข้าไปอีกด้วย ในห้องที่อากาศถ่ายเทไม่สะดวก การสูบบุหรี่ทุก ๆ 20 มวนจะทำให้ผู้ไม่สูบบุหรี่ได้รับควันบุหรี่เท่ากับสูบบุหรี่เอง 1 มวน พ่อที่สูบบุหรี่ระหว่างแม่ตั้งครรภ์ ลูกที่เกิดมาจะมีน้ำหนักและส่วนสูงน้อยกว่าเด็กปกติ โดยเฉลี่ยจะคลอดก่อนกำหนด ผู้หญิงที่ไม่สูบบุหรี่แต่งงานกับผู้ชายที่สูบบุหรี่จะเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปอดมากกว่า โดยเฉลี่ยเสียชีวิตเร็วขึ้นถึง 4 ปี เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ผู้ปกครองสูบบุหรี่จะเป็นหวัดได้ง่ายกว่าปกติ ไอบ่อย และอาจทำให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบและปอดบวมได้ การหายใจเอาควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบเข้าไปจะทำให้กระแสน้ำเลือดของผู้ที่ไม่สูบบุหรี่มีสารนิโคติน ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และสารเคมีอื่น ๆ มากกว่าปกติ นายแพทย์ ประกิจ วาทีสารกิจ (2530 : ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวว่าโรคที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า สาเหตุเนื่องจากหรือเกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ คือ โรคถุงลมโป่งพอง โรคมะเร็งปอด ส่วนโรคที่การสูบบุหรี่มีส่วนส่งเสริมให้อัตราการเป็นโรคเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญได้แก่ โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย

* จากการศึกษาสถิติของผู้ป่วยพบว่า คนไทยที่เป็นโรคมะเร็งปอดมีประวัติการสูบบุหรี่ค่อนข้างมาก กล่าวคือ ร้อยละ 80 ของผู้ที่เป็นโรคมะเร็งปอด มีประวัติการสูบบุหรี่มาแล้วและร้อยละ 75 ของผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งปอดเป็นผู้สูบบุหรี่จัด ถ้าแยกตามเพศปรากฏว่า ผู้ชายเป็นโรคมะเร็งปอดจากการสูบบุหรี่ร้อยละ 90.5 ส่วนในผู้หญิงมีประวัติการสูบบุหรี่ร้อยละ 28.5 ผลจากการศึกษาคนไทยที่เป็นโรคมะเร็งปอด ส่วนมากเริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุน้อย ๆ ช่วงอายุที่คนไทยเป็นโรคมะเร็งปอดมากที่สุด อันดับแรกคือ ช่วงอายุ 51 - 60 ปี มีประมาณร้อยละ 40 อันดับที่สองคือ ช่วงอายุ

61 - 70 ปี มีประมาณร้อยละ 30 และอันดับสามมีประมาณร้อยละ 15 จะอยู่ในช่วงอายุ 41 - 50 ปี ผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งปอดจะมีมากขึ้นตามอัตราและจำนวนบุหรี่ที่สูบ ซึ่งปรากฏในภาพประกอบ 1

อัตราการตายต่อแสนคน (เพศชาย)

ภาพประกอบ 1 จำนวนผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งปอดเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุหรี่ที่สูบ

ที่มา : พัลลภ สุจามงค์. บุหรี่มีพิษ - ชีวิตเป็นภัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529 : 18-19.

นอกจากนี้อันตรายจากการสูบบุหรี่ยังทำให้เกิดโรคมะเร็งปอดตามจำนวนบุหรี่ที่สูบคือ

10 มวนต่อวัน เสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปอด 10 เท่า ถ้าสูบ 20 มวนต่อวัน เสี่ยงต่อการเป็น

มะเร็งปอด 20 เท่า และถ้าสูบ 30 มวนต่อวัน เสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปอด 30 เท่า (ฟิล์ม
สุจางค์. 2529 : 34)

สตรีมีครรภ์ที่สูบบุหรี่จะมีโอกาสเป็นโรคแทรกซ้อนในระหว่างตั้งครรภ์และคลอดบุตรได้ยาก
กว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ มีอาการครรภ์เป็นพิษ อาการบวม ความดันโลหิตสูง เลือดออกมาระหว่าง
คลอด คลอดยาก อัตราทารกคลอดก่อนกำหนดมีมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ โอกาสที่ทารกตายเพิ่ม
ขึ้น 1.6 เท่า อัตราการเสี่ยงต่อการแท้งบุตรมาก นอกจากนี้แม่ผลิตน้ำนมได้น้อยกว่าปกติและน้ำนม
ดังกล่าวจะมีสารเคมีบางชนิดปะปนอยู่สูง อันอาจเป็นอันตรายต่อเด็กได้ในระยะต่อไป (อรวรรณ
พูนดี. 2531 : 95)

การสูบบุหรี่ยังเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจ ทั้งเศรษฐกิจในครอบครัวและเศรษฐกิจของ
ชาติ สำหรับเศรษฐกิจในครอบครัวถ้าสูบบุหรี่ 1 วันจะเสียเงิน 10 บาท สูบบุหรี่ 1 เดือน เสีย
เงิน 300 บาท สูบบุหรี่ 1 ปี เสียเงิน 3,600 บาท ถ้าสูบบุหรี่ 30 ปี จะเสียเงิน 108,000
บาท ส่วนเศรษฐกิจของชาตินั้น ในปี พ.ศ. 2528 คนไทยสูบบุหรี่ 2,325.58 ล้านมวน คนไทย
สูบบุหรี่ประมาณ 19 ล้านคน ถ้ามีผู้ป่วย 1 เปอร์เซ็นต์ ในแต่ละปีเราจะมีผู้ป่วยถึง 90,000 คน
ซึ่งรัฐต้องจ่ายคนละ 30,000 บาท เฉลี่ยปีละ 2,700 ล้านบาท นอกจากนี้รัฐยังสูญเสียพลังงาน
อันเกิดจากความพิการของผู้ป่วยอย่างประมาณค่ามิได้ (ฟิล์ม สุจางค์. 2529 : 39)

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2529 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสูบ
บุหรี่ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2529 : ไม่มีเลขหน้า) พบว่าจากจำนวนประชากรตั้งแต่ 10 ปีขึ้น
ไปทั่วประเทศ 39,245,800 คน แยกเป็นประชากรชาย 19,626,960 คน สูบบุหรี่ 9,577,030
คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 และประชากรหญิง 19,618,860 คน สูบบุหรี่ 799,880 คน คิด
เป็นร้อยละ 4.1 รวมผู้สูบบุหรี่ทั้งสองเพศได้ 10,376,910 คน ประมาณจำนวนผู้สูบบุหรี่ได้ร้อยละ
26.4 ในจำนวนนี้เป็นชายร้อยละ 92.3 เป็นหญิงร้อยละ 7.7 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนชายและหญิงทั่วราชอาณาจักรที่สูบบุหรี่ จำแนกตามหมวดอายุและเพศในปี
พ.ศ. 2529

หมวดอายุ (ปี)	จำนวนประชากรทั้งสิ้น		ผู้สูบบุหรี่			
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
			จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
10 - 14	3,141,990	3,031,940	22,540	0.7	10,670	0.3
15 - 19	3,148,840	3,036,840	742,200	23.6	22,770	0.8
20 - 24	2,630,890	2,630,890	1,457,940	54.2	44,400	1.7
25 - 29	2,250,880	2,193,750	1,468,730	65.3	64,670	3.0
30 - 34	1,927,900	1,883,920	1,284,060	66.6	74,430	4.0
35 - 39	1,623,930	1,574,920	1,130,510	69.6	90,660	5.8
40 - 49	2,114,850	2,150,880	1,515,780	71.7	189,690	8.8
50 - 59	1,450,800	1,578,880	1,095,670	75.5	166,470	10.5
60ปีขึ้นไป	1,276,880	1,536,840	859,600	67.3	136,120	8.7
รวม	19,626,960	19,618,860	9,577,030	48.8	779,880	4.1

* หมายถึง ร้อยละของผู้สูบบุหรี่ต่อประชากรในแต่ละหมวดอายุ

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2529

จากการศึกษาผู้ป่วยที่สูบบุหรี่จำนวน 500 ราย พบว่าสูบบุหรี่มาตั้งแต่เป็นเด็กนักเรียนอายุ 12 - 20 ปี มากกว่าร้อยละ 50 รองลงมาเริ่มสูบบุหรี่ในวัยหนุ่มอายุ 20 - 30 ปี เมื่อเป็นผู้ใหญ่อายุ 30 ปีขึ้นไป ถ้ายังไม่เคยสูบบุหรี่ก็มักไม่สนใจที่จะเริ่มสูบบุหรี่ (อนงค์นุช จงรักษ์. ม.ป.ป. : 76)

การสูบบุหรี่ในปัจจุบันไม่เพียงแต่จะแพร่หลายในกลุ่มผู้ใหญ่เท่านั้น ยังเป็นที่นิยมกันมากในเด็กวัยเรียน จะเห็นได้จากการสำรวจของกองอนามัยโรงเรียน ได้ดำเนินการตรวจสอบการติดสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 13 โรงเรียน นักเรียน 18,913 คน ซึ่งเป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าโดยทั่วไปมีการติดบุหรี่กันมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 (พัฒน์ สุจางค์. 2529 : 58) และจากการศึกษาของ ชนวรรณ อิมสมบูรณ์ (Imsomboon. 1982 : 69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสูบบุหรี่ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคของประเทศไทย พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในโรงเรียนส่วนภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 964 คน มีเด็กนักเรียนติดบุหรี่ถึง 308 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ส่วนใหญ่อายุที่เริ่มสูบบุหรี่จะอยู่ระหว่างอายุ 15 - 17 ปี และเช่นเดียวกับ วินิจ เจนนพการ (2526 : 85) ได้สำรวจพบว่านักเรียนที่ติดสารเสพติดทั้งหลายจะเริ่มต้นด้วยการสูบบุหรี่เป็นสิ่งแรก และมีแนวโน้มเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อก่อนเคยเจ็ยพบว่า เด็กจะเริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ 18 ปี ต่อมาพบว่าอายุที่เริ่มสูบบุหรี่เจ็ยเพียง 16 ปี

จะเห็นได้ว่าการสูบบุหรี่ก่อให้เกิดโทษและปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น ครอบครัว สังคม รวมถึงเศรษฐกิจประเทศชาติ ดังนั้นควรที่จะมีการศึกษาปัญหานี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งจะเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรของชาติ เพื่อที่จะได้หาแนวทางป้องกันและแก้ไขต่อไป

การสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัศึกษานั้นเป็นปัญหาของทุกโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มปัญหามากขึ้นในอนาคต จากการศึกษาของกรมพลศึกษา (2523 : 50 - 60) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายในสถานศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาในกลุ่มนักเรียน

ชาย ในระดับชั้นมัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) และระดับอาชีวศึกษารวม 6,457 คน ผลการศึกษา
สรุปว่า มีนักเรียนเคยสูบบุหรี่ร้อยละ 45.66 และไม่เคยสูบบุหรี่ร้อยละ 52.05 การสูบบุหรี่ของ
บุคคลในครอบครัวพบว่า ร้อยละ 72.93 มีผู้สูบบุหรี่ในครอบครัว ส่วนใหญ่ได้แก่ บิดา และพี่ชาย
ส่วนอายุ ที่เริ่มสูบบุหรี่เท่ากับ 16.5 ปี

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีสิ่งเสพติดหลายชนิดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
บุหรี่ ซึ่งกำลังแพร่หลายมากในหมู่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งครู
อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจที่จะแก้ไขและป้องกันอย่างจริงจัง ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์
แผนกอนามัยโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาถึงเจตคติของนักเรียนที่มีต่อ
การสูบบุหรี่ ซึ่งโดยหน้าที่ของงานอนามัยโรงเรียนแล้วจะต้องให้การส่งเสริมสุขภาพ และป้องกัน
โรคซึ่งรวมทั้งสิ่งเสพติดต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วย และด้วยเหตุที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีก
จำนวนมากที่เปลี่ยนสถานที่เรียนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ต้องไปเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ในโรงเรียนอื่น ซึ่งนักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ และเด็กในวัยนี้เป็น
วัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มและสังคมในโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเจตคติที่มีต่อ
การสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3
เพื่อเป็นข้อมูลในการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นแนวทาง
สำหรับผู้บริหาร ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ของผู้ที่อยู่ในวัยเรียน
โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้ตระหนักถึงปัญหาและสาเหตุของการสูบบุหรี่ของนักเรียน ผลจาก
การศึกษารังนี้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ควบคุม ป้องกันการสูบบุหรี่ในกลุ่มนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนใน
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
ในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ตามตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 เพศ ✓
- 2.2 การศึกษาของผู้ปกครอง
- 2.3 อาชีพของผู้ปกครอง ✓
- 2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ✓
- 2.5 ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน ✓
- 2.6 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการวางแผนโครงการไม่สูบบุหรี่ในกลุ่มนักเรียนตลอดจนครูและประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนต่อต้านการสูบบุหรี่ ได้ตระหนักถึงปัญหาและที่มาของปัญหาที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนควบคุมและป้องกันการสูบบุหรี่ในกลุ่มนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 จำนวน 5 จังหวัด รวม 75 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเทศบาล 20 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 2,962 คน เป็นนักเรียนหญิง 4,355 คน รวม 7,317 คน และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 55 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 3,534 คน เป็นนักเรียนหญิง 3,074 คน รวม 6,608 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 13,925 คน

✓ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 เป็นนักเรียนในเขตเทศบาล 204 คน และนอกเขตเทศบาล 184 คน รวม 388 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

✓ ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. การศึกษาของผู้ปกครอง
3. อาชีพของผู้ปกครอง
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน
6. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ตัวแปรตามได้แก่

เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และท่าทีที่มีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ โดยบุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมออกมาในแนวทางใดทางหนึ่ง อาจจะชอบ พอใจ สนับสนุนการสูบบุหรี่ หรืออาจจะคัดค้านไม่ชอบ ไม่พอใจเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ก็ได้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2534 รวม 10 โรงเรียน คือ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม โรงเรียนควนเนียงวิทยา โรงเรียนศรีวิทย โรงเรียนสววิทยา โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

โรงเรียนชะอวดวิทยาคาร โรงเรียนสตรีพิบูลย์ โรงเรียนทหารเทา โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา และ
โรงเรียนพนพนพิทยาคม

3. การศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง การศึกษาขั้นสูงสุดของบิดาหรือของมารดา หรือ
ของผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.4-ม.6 หรือ ม.ศ.1-ม.ศ.3)

3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.7-ม.8 หรือ ม.ศ.4-ม.ศ.5)

3.4 อนุปริญญา

3.5 ปริญญา

4. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง งานที่ยึดเป็นหลักในการทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีวิตได้แก่

4.1 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน หรือรับจ้างส่วนตัว ซึ่งมีราย
ได้ไม่แน่นอนในเดือนหนึ่ง ๆ

4.2 เกษตรกรรม หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำนา ทำไร่ ทำสวน หรือเลี้ยงสัตว์
เพื่อจำหน่าย

4.3 ค้าขาย หมายถึง ผู้ที่ทำการค้า ธุรกิจทุกชนิด

4.4 รับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการ หรือทำงานในสังกัดรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชา โดยคิดเป็นค่า
เฉลี่ยสะสม (Grade point average) ขณะเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ

- คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50

- คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50

6. ลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน หมายถึง ลักษณะที่พึงที่นักเรียนอาศัยอยู่ใน
ขณะที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน แบ่งเป็น

- อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

- อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

7. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง ความเป็นจริงที่โรงเรียนตั้งอยู่
- ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล
 - ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของเจตคติ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ พัฒนาการของเจตคติ ข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดเจตคติ การวัดเจตคติ ประโยชน์ของการวัดเจตคติ เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ ส่วนประกอบของบุหรี่ยุทธของการสูบบุหรี่ อันตรายของการสูบบุหรี่ สาเหตุของการสูบบุหรี่ โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ผลกระทบต่อคนข้างเคียง การป้องกันการสูบบุหรี่และวิธีเลิกสูบบุหรี่ ตลอดจนงานวิจัยในต่างประเทศและงานวิจัยในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เจตคติ (Attitude) มีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้ในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1950 : 128) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ ซึ่งคนเราได้รับอาจมากหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรมซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจชอบหรือเห็นด้วย ลักษณะนี้เรียกว่า เจตคติทางบวก หรือเชิงนิมิต (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่ง คือ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติทางลบ หรือเชิงนิเสธ (Negative Attitude) เคแกน (Kagan. 1968 : 613) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่คนเรารับไว้ ซึ่งทำให้มีความรู้สึกต่อสิ่งใดในทางบวกหรือทางลบอย่างใดอย่างหนึ่งและเจตคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

ทราแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) กล่าวว่า เจตคติเป็นความคิดอย่างหนึ่งซึ่งมีอารมณ์เป็นตัวนำพาทำให้บังเกิดจิตใจเอนเอียง ก่อให้เกิดการกระทำแบบหนึ่งต่อสถานการณ์ทางสังคมเฉพาะอย่างหนึ่ง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 3) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคล หรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางขัดแย้ง หรือเป็นกลางก็ได้ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2523 : 111) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกโน้มเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ เรื่องราว และปรากฏการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมด้านเจตคตินี้เป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่การตีความพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกว่า บุคคลนั้นจะมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทางบวกหรือทางลบมากน้อยขนาดไหน

ชววิช แสงจันทร์ (2525 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ให้ความหมายของคำว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะแสดงออกมากในลักษณะเจตคติที่ดีหรือเจตคติทางบวก (Positive Attitude) ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ เป็นต้น เจตคติไม่ดีหรือเจตคติทางลบ (Negative Attitude) ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ เป็นต้น ส่วนเจตคติแบบกลาง ๆ (Indifferent Attitude) ได้แก่ การแสดงออกในลักษณะที่เฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด

สมเกียรติ สุริยะกุล (2527 : 31) ได้ให้ความหมายของคำว่า เจตคติ คือ ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะเชิงนิมิต (Positive) คือ ชอบ พึงพอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือในลักษณะนิเสธ (Negative) คือ ไม่ชอบ ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน และเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งนั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

กมลรัตน์ หล้าสว่าง (2528 : 231) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของเจตคติดังนี้ คือ

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการได้รับประสบการณ์มิใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้ามถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปอีกบุคคลหนึ่งได้ เช่น บิดา มารดาไม่ชอบ

บุคคลหนึ่งย่อมมีแนวโน้มทำให้เด็กไม่ชอบบุคคลนั้นด้วย

4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป เจตคติดีก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ความหมายของเจตคติจากนักการศึกษาหลายท่านดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า เจตคติ คือ ความคิด ความรู้สึกและท่าทีของบุคคลที่มีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อบุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยบุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะนิมานหรือทางบวก (Positive) คือ ชอบ พอใจ เห็นด้วยสนับสนุน หรือแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะนิเสธ (Negative) คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน หรืออาจกล่าวได้ว่า เจตคติดีก็คือ ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ / รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นหรืออารมณ์นั้น ๆ

องค์ประกอบของเจตคติสามารถแยกแยะได้ 3 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 3 - 4)

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่งถ้าบุคคลมีสภาวะความรู้สึกดีหรือไม่ดี ขณะที่คิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจออกมาในรูปลักษณะที่แตกต่างกัน (ดีหรือไม่ดี) แสดงว่า บุคคลนั้นมีความรู้สึกด้านบวก (Positive) และมีความรู้สึกด้านลบ (Negative) ตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติ หรือปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งแยกกันไม่ออกอย่างเด็ดขาด เช่น ถ้าบุคคลนั้นเคยมีประสบการณ์ เคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์ว่ามา เขาอาจมีความรู้สึกทางลบต่อรถยนต์ แต่ในขณะเดียวกันเขาอาจจะยอมรับว่า เขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการเดินทางไปใน

ที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่า เขามีองค์ประกอบด้านปฏิบัติเป็นไปในทางบวกและมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์
ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดเจตคตินั้นมีอยู่มากมาย เช่น

ค้วน ขาวหนู (ม.ป.ป. : 16) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดเจตคติไว้ว่า เจตคติ
มิได้เกิดขึ้นเฉย ๆ แต่เกิดจากสาเหตุต่อไปนี้ คือ

1. เกิดขึ้นจากผลรวมขั้นสุดท้ายของการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลา
หนึ่งของชีวิตประจำวัน เจตคติที่เกิดขึ้นนี้จะมีลักษณะมั่นคงถาวรพอสมควร
2. เกิดจากผลของประสบการณ์ระยะสั้น ซึ่งประสบการณ์นั้นเป็นไปอย่างเข้มข้นตื่นเต้น
และรวดเร็วโดยทันทีทันใดนั่นเอง เจตคติที่เกิดขึ้นได้แล้วเจตคติแบบนี้เป็นได้ทั้งเจตคติถาวรและ
ชั่วคราว
3. เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากผู้ซึ่งมีคตินิยมชมชอบ เมื่อบุคคลแนะนำ เขาก็จะปฏิบัติตาม
โดยดุษณี
4. เกิดขึ้นโดยการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมโดยปราศจากเหตุผล ถ้าจากประสบ
การณ์เดิมเราชอบสิ่งนั้น เมื่อพบสิ่งใหม่ที่คล้ายกันก็จะชอบด้วย เช่น เราชอบสีชมพูเมื่อคนสวมเสื้อ
สีชมพูเราก็ชอบด้วย

นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ ดังที่

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2517 : 98) ได้กล่าวถึง อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่
มีต่อเจตคติดังนี้

1. บิดา มารดา เป็นผู้ที่เด็กได้คลุกคลีอยู่มากกว่าผู้อื่น เด็กซึ่งมีความเอนเอียงไปทางบิดา
มารดาไม่มากนัก
2. วัฒนธรรมภายในสังคม คนที่มีอาชีพต่างกันอยู่ในชั้นชั้นของสังคมต่างกัน หรือนับถือ
ศาสนาต่างกัน
3. การศึกษาการเรียนในโรงเรียน ย่อมมีส่วนในการสร้างเจตคติของเด็ก เพราะ
โรงเรียนเป็นสถาบันที่จัดให้มีการฝึกอบรมเด็กอย่างมีระเบียบ โรงเรียนจึงมักมีอิทธิพลต่อเด็กมาก
กว่าสถาบันอื่นใดในสังคม
4. สื่อมวลชนต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังการเปลี่ยนแปลงเจตคติของเด็กได้ เช่น เดียวกัน

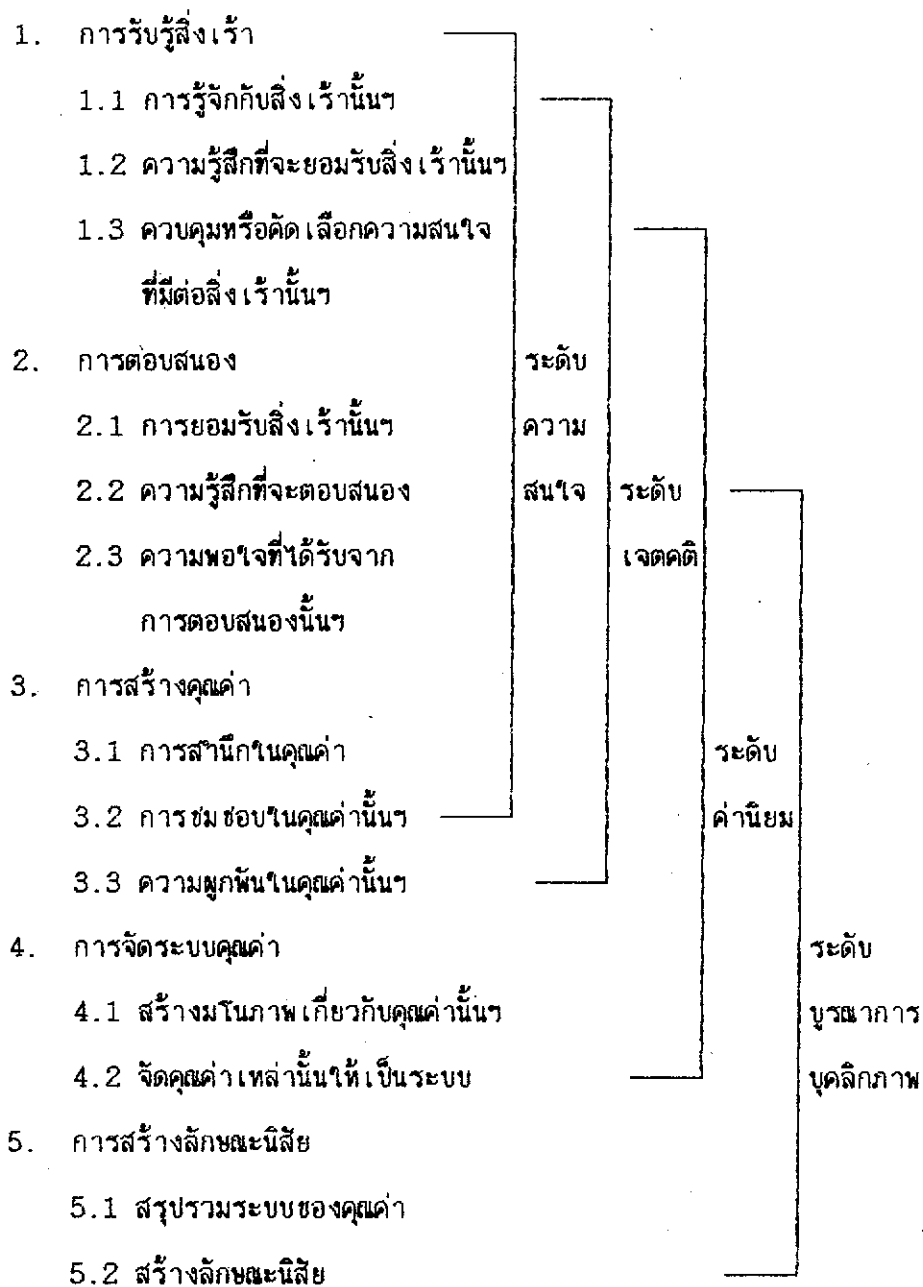
เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติมักจะมีความสัมพันธ์กัน ดังที่
 ดาวน์ ชาวหนู (ม.ป.ป. : 15 - 16) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของ
 เจตคติที่ก่อให้เกิดท่าทีความรู้สึและการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ซึ่งได้แก่ ความรู้
 ความเข้าใจ บุคคลมีความรู้ในเรื่องใดในลักษณะใด ก็จะทำให้เกิดเจตคติต่อเรื่องนั้นในลักษณะนั้น
 ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเขาด้วย เพราะการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกที่สังเกตได้กับเจตคติ
 ต่างมีความสัมพันธ์และมีผลซึ่งกันและกัน นั่นก็คือเจตคติเป็นความพร้อมของจิตใจที่จะบัญชาให้ร่างกาย
 ปฏิบัติได้ทันทีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นเจตคติจึงเปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยาให้ผู้เรียนได้นำ
 ความรู้ไปปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเจตคติเป็นสำคัญ นักเรียนจะมีความรู้มาก
 เพียงใดก็ตาม หากไม่เชื่อ ไม่ชอบ ไม่เห็นคุณค่า หรือไม่ศรัทธาในความรู้ที่เสียแล้ว ย่อมไม่นำ
 มาที่จะปฏิบัติตามความรู้ที่ได้รับ เป็นการเรียนเพื่อรู้หรือเพื่อสอบเท่านั้นไม่ได้เรียนเพื่อชีวิตหรือเพื่อ
 นำไปปฏิบัติ เช่น นักเรียนเรียนวิธีแปรงฟันแล้วไม่ได้แปรงฟันทุกวัน ฉะนั้นเขาต้องอดช่องว่าง
 ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติด้วยการพยายามสร้างเจตคติที่ดีให้แก่นักเรียนต่อความรู้ที่ได้รับต่อกิจกรรม
 หรือวิธีสอนของครูและบุคลิภาพของครูด้วย จึงพอจะกล่าวได้ว่า เจตคติจะมีผลต่อการแสดงออก
ของพฤติกรรมของบุคคล และขณะเดียวกันการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคลก็มีผลต่อเจตคติ
ของบุคคลนั้นด้วย และอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเจตคติได้

แม้ว่าเจตคติมีการเปลี่ยนแปลงได้ แต่ก็ยังมีความแน่นอนพอที่จะกำหนดท่าที และพฤติกรรม
 ของบุคคลได้ จากการศึกษาความคงที่ของเจตคติ เรมเมอร์ (Remmer, 1954 : 6 - 7) ได้
 กล่าวไว้ว่า เจตคติสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในบางกรณีก็มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก หรือ
 เปลี่ยนแปลงยากมาก

ไพบูลย์ อินทรวีชา (2517 : 12) ได้กล่าวว่า เรื่องที่เกี่ยวกับการสอนนั้น ถ้าหากว่า
 นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นครั้ง ๖ กลาง ๖ ถ้าหากให้
 นักเรียนได้ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมด นักเรียนอาจจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ และประภาเพ็ญ สุวรรณ
 (2520 : 84) เชื่อว่าถ้าองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของเจตคติเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบอื่น ๆ
 จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านความรู้เปลี่ยนแปลงก็จะมีแนวโน้ม
 ทำให้องค์ประกอบเจตคติและการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงด้วย นอกจากนี้เจตคติของบุคคลยังมีการพัฒนา

เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังที่

เชิดศักดิ์ โฆवासินธุ์ ได้นำแนวความคิดของบลูมและคนอื่น ๆ ในเรื่อง การพัฒนาการของ
เจตคติ ควรมีรูปแบบตามลำดับดังนี้ (เชิดศักดิ์ โฆवासินธุ์. 2520 : 39)

ภาพประกอบ 2 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวความคิดของบลูม และคนอื่น ๆ

เคลแมน (Kelman. 1958 : 51 - 60) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ว่าเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพื่อให้เขาปฏิบัติต่อตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ

2. การเลียนแบบ (Identification) คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น

3. การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน (Internalization) คือ การที่บุคคลนั้นยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือกว่า เนื่องจากสิ่งนั้นตรงกับค่านิยมที่อยู่ในตัวของบุคคลเอง

ไตรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) กล่าวถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่าเป็นเพราะ

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับเจตคติของตน
4. การรักษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้อง
5. เปลี่ยนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

✓ ในการวัดเจตคติจำเป็นต้องมีข้อตกลงในการวัดเพื่อจะได้ทราบว่า บุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไร
เชดคักดี โมวาสินส์ (2520 : 4) กล่าวว่า การวัดเจตคตินั้นมีข้อตกลง (Assumption) ดังนี้

1. ศึกษาเจตคติ เป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวา หรืออย่างน้อยเป็นความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง

2. เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้นการวัดเจตคติจึงเป็นการวัดทางอ้อม จากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนคงที่ ไม่ใช่พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์

3. การศึกษาเจตคติของบุคคลนั้น ไม่ใช่เป็นการศึกษาแต่เฉพาะทิศทางเจตคติของบุคคลเท่านั้น แต่จะต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อยหรือความเข้มของเจตคตินั้น ๆ ด้วย

มีวิธีการวัดเจตคติหลายวิธีเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ชัดเจน วัดกุม บางครั้งอาจใช้วิธีการเดียว หรือหลาย ๆ วิธีรวมกันก็ได้ ดังที่

ซูซีฟ อ่อนโดกสูง (2522 : 111-113) ได้เสนอวิธีการที่จะทราบถึงเจตคติของใครคนหนึ่ง
ใดคนหนึ่งที่มีต่อคน วัตถุ สิ่งกับ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าทำได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบสอบถาม
2. สังเกต สัมภาษณ์ และบันทึก
3. ใช้สังคมมิติ
4. ใช้วิธีการสร้างจินตนาการ

การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติมีหลายวิธี สำหรับการสร้างแบบสอบถามตามแนวของลิ เคิร์ท
ประกาเพีย สุวรณ์ (2520 : 28 - 29) ได้อธิบายขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. พิจารณาว่าต้องการจะวัดเจตคติของใคร มีต่ออะไร แล้วให้ความหมายของเจตคติ
และสิ่งที่วัดนั้นแน่นอน

2. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่วัดแน่นอนแล้ว ให้สร้างข้อความแต่ละหัวข้อขึ้น ๆ โดย
ให้ครอบคลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น ซึ่งข้อความเหล่านั้นจะมีลักษณะที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้
ตอบ ผู้สร้างเครื่องมืออาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากผู้อื่น หรือจากผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้
แต่ต้องมีลักษณะดังนี้

2.1 ต้องเป็นข้อความที่ถามในแง่ของความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจที่จะ
ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ใช่ข้อเท็จจริง (Fact)

2.2 ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัด (Scale) จะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็น
ด้านบวก (Positive) และด้านลบ (Negative) คละกัน

2.3 แต่ละข้อความต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่กำกวม จำนวนข้อความ
ที่สร้างขึ้นครั้งแรกควรมีประมาณ 30 หัวข้อขึ้นไป เพราะจะต้องคัดเลือกข้อความที่เหลือ 20 - 25
ข้อความ ในแต่ละหัวข้อของสิ่งที่ต้องการจะวัด

3. เมื่อได้ข้อความเพียงพอกับบรรจุลงในมาตราวัด (Scale) โดยให้มีหัวข้อเลือก 5 ข้อ
คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. กำหนดน้ำหนักในการตอบข้อเลือกต่าง ๆ ของแต่ละข้อความ ซึ่งในการกำหนดน้ำหนักว่า ข้อใดควรจะให้น้ำหนักเท่าใดนั้น มีวิธีการอยู่ 3 วิธี แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ วิธีการกำหนดน้ำหนักให้แต่ละหัวข้อเลือกมีน้ำหนัก 5 4 3 2 และ 1 หรือ 1 2 3 4 และ 5 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อความว่า เป็นด้านบวกหรือด้านลบ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างเครื่องวัดเจตคติตามแนวของลิเคิร์ท เน้นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และกำหนดน้ำหนักในการตอบข้อเลือกต่าง ๆ ของแต่ละข้อความใช้วิธี (Arbitrary Weighting) คือ กำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนักเป็น 5 4 3 2 และ 1 หรือ 1 2 3 4 และ 5 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อความด้านนิมานหรือด้านนิเสธ

เมื่อวัดเจตคติออกมาแล้วเราก็สามารถนำเอาเจตคติที่วัดได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ชัยยง ขามรัตน์ (2523 : 17 - 18) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดเจตคติว่ามีดังต่อไปนี้

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยเจตคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้ทางด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด เขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด เจตคติของบุคคลจึงเป็นเครื่องทำนายว่า บุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทางใดด้วย ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้แน่นอนว่าจะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม

2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดอย่างใดนั้นเป็นสิทธิของเขา แต่การอยู่ด้วยกันความสงบสุขของสังคมย่อมจะเป็นไปได้ เมื่อพลเมืองมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และไม่เกิดความแตกแยกในสังคม

3. วัดเพื่อจะหาทางแก้ไข เจตคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจแตกต่างกันแต่ในบางเรื่องจำเป็นต้องได้รับความคิดเห็น และเจตคติที่สอดคล้องกัน เพื่อป้องกันปัญหาขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่น เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องทราบ เพื่อหาทางเปลี่ยนแปลงแก้ไขเจตคติให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบ เพื่อหาทางเปลี่ยนแปลงแก้ไขเจตคติให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยที่ตั้งไว้

4. วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เจตคติเป็นสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่ง

ต่าง ๆ กัน และสาเหตุภายในหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการที่จะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีจำเป็นจะต้องวัดเจตคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

เนื่องจากเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่นี้เป็นเรื่องภายในจิตใจเป็นความรู้สึกเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่มีต่อการสูบบุหรี่แล้วก็ประเมินผลออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งการรับรู้ของแต่ละบุคคลนั้นอาจจะแตกต่างกันออกไป แต่ก่อนที่จะกล่าวถึงเจตคติของบุคคลที่มีต่อการสูบบุหรี่ก็มีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงส่วนประกอบของบุหรี่ พิษภัย และอันตรายจากการสูบบุหรี่ ซึ่งมีผู้ได้ทำการศึกษามาแล้วดังต่อไปนี้

ในบุหรี่ 1 มวนประกอบด้วยสารเคมีต่าง ๆ มากมาย ส่วนมากเป็นสารเคมีที่ไม่มีประโยชน์สำหรับชีวิตมนุษย์

ฟิล์ม สุจานงค์ (2529 : 26) ได้กล่าวว่า บุหรี่ทำมาจากใบยาสูบที่มีชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า " Nicotiana Tabacum " ใบยาสูบจะมีสารที่สำคัญเรียกว่า "นิโคติน" เป็นแอลคาลอยที่เป็นน้ำมัน เหลวใส ไม่มีสี เมื่อตั้งทิ้งไว้ในอากาศจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและสีจะเข้มขึ้นเรื่อย ๆ ใบยาสูบมีนิโคตินอยู่ประมาณร้อยละ 0.5 ถึง 8.0 ฉะนั้นการสูบบุหรี่แต่ละมวนร่างกายจะได้รับนิโคตินประมาณ 6 - 8 มิลลิกรัม ถ้าเป็นซิการ์จะได้รับประมาณ 15 - 40 มิลลิกรัม นอกจากจะมีนิโคตินแล้วยังมีสารอื่น ๆ อีก เช่น ไพรีดีน (Pyridine) , ค้างในโตรจีโนเนียส (Nitrogenous bases) , ส่วนผสมของไอโซพรีนอย (Isoprenoid Compounds) , กรดโวลาทิล (Volatile acids) เป็นต้น ส่วนสารเคมีที่มีอยู่ในบุหรี่ที่เชื่อกันว่าทำให้เกิดโรคมะเร็งได้แก่ โพลonium - 210 (Polonium - 210) และ ทาร์ (Tar) ซึ่งเป็นสารที่เหลือจากการเผาไหม้ของบุหรี่ และในบุหรี่แต่ละยี่ห้อจะมีปริมาณนิโคตินและสารทาร์ในบุหรี่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ปริมาณนิโคตินและทาร์ในบุหรี่ไทยแต่ละยี่ห้อ

บุหรี่	จำนวนทาร์ ม.ก. / มวน	นิโคติน ม.ก. / มวน
พระจันทร์	24	0.6
รวงทิพย์	24	0.8
เกล็ดทอง	26	1.0
รอยัล 111	28	1.5
รอยัลกันกรอง	28	1.6
สามิต 14 ชรรมา	31	1.6
สามิตกันกรอง	29	1.5
กรองทิพย์	28	1.6
กรูทองกันกรอง	28	1.8
กรูทอง	30	1.8
สายฝน	28	1.8
ทีทีเอ็ม	33	2.6

ที่มา : อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. "การสูบบุหรี่ผลกระทบต่อสังคม," แพทย์ชนบท. 3 : 31 ;

มิถุนายน - กรกฎาคม 2530.

ในบุหรี่แต่ละชนิดมีสารพิษปะปนอยู่มากมาย ซึ่งสามารถแยกได้ดังต่อไปนี้

1. นิโคติน เป็นสารประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อร่างกาย ลักษณะคล้ายกับน้ำมันไม่มีสี ไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์ ในขนาดเข้มข้นใช้เป็นยาฆ่าแมลง (ถ้าฉีดสารนี้ 1 หลอดขนาด 70 มิลลิกรัม เข้าไปในคนปกติจะตายในเพียงไม่กี่นาที) ร้อยละ 95 ของนิโคตินจะเข้าไปจับอยู่ที่ ปอด เยื่อหุ้ม ริมฝีปาก และบางส่วนถูกดูดซึมเข้ากระแสเลือดมีผลโดยตรงต่อต่อมหมวกไต (ต่อมหมวกไตเป็นต่อม เล็ก ๆ อยู่บริเวณเอวโดยอยู่เหนือไตมี 2 ต่อม) ส่วนในของต่อมนี้จะผลิตฮอร์โมน 2 ชนิด คือ อีพิเนฟริน (Epinephrine) หรือ แอดรินารีน (Adrenarine) และนอร์อีพิเนฟริน (Nor - Epinephrine) ให้หลังสารอีพิเนฟรินหรือแอดรินารีนทำให้ความดันเลือดสูง หัวใจเต้นเร็ว หลอดเลือด รัศตัว เพิ่มไขมันในเส้นเลือด หากสูบบุหรี่มากเกินไปนาน ๆ อาจก่อให้เกิดโรค

1.1 หลอดเลือดแดงปลายมือ ปลายเท้า อับเสบอุดตัน จนขาดเลือดไปหล่อเลี้ยงทำให้ นิ้ว หนาวไป แขนขา หนาว ถึงต้องตัดมือตัดเท้าทิ้ง (มักเกิดกับผู้สูบบุหรี่ 20 - 30 ปี)

1.2 หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจตีบ หัวใจขาดเลือดไปเลี้ยง, กล้ามเนื้อหัวใจตายทำให้ หัวใจวาย

1.3 ระบบทางเดินอาหารจะกระตุ้นน้ำลายและน้ำย่อยให้ออกมาก ทำให้รู้สึกคลื่นไส้ อาเจียน เหนื่อย อับเสบ และเป็นโรคแผลที่กระเพาะอาหารได้ง่าย

1.4 ระบบประสาทและกล้ามเนื้อ ทำให้มือสั่นจนถึงกับกระตุก กล้ามเนื้ออ่อนกำลัง ฉะนั้นพวกที่ติดบุหรี่จึงไม่สามารถที่จะทำงานที่ละเอียดอ่อนหรือ เป็นนักกีฬาที่ดีได้

1.5 ระบบหัวใจและหลอดเลือด ทำให้หัวใจสั่น หลอดเลือดตีบแขนขา เป็นตะคริวและ บวมเจ็บตามข้อ

2. ทาร์ คือน้ำมันจากใบยาสูบ ประกอบด้วยสารหลายชนิดเกาะติดเป็นสีน้ำตาล ส่วน ประกอบที่เป็นสารที่มีอันตราย เช่น เบนโซไพรีน (Benzopyrene) ซึ่งในขนาดเจือจาง 1 : 1000 เมื่อใส่ในเม็ดพาราฟินและฝังในกระพุ้งแก้มของหนูแฮมเตอร์ 25 สัปดาห์พบว่า ร้อยละ 90 จะเป็น มะเร็งในปาก

3. คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon Monoxide) การหายใจเอาคาร์บอนมอนอกไซด์ เข้าไปจำนวนมาก จะทำลายคุณสมบัติในการเป็นพาหนะนำออกซิเจนของเม็ดเลือดแดงทำให้ร่างกาย

รับออกซิเจนน้อยลง ผู้สูบบุหรี่นี้จะหมดกำลังวังชา, หายใจสั้นเข้า, ไม่อาจทนต่อบรรยากาศที่สูงได้, ความไวของประสาทตาจะลดต่ำลง และอาจถึงกับหน้ามืดเป็นลมได้ ถ้ามีคาร์บอนมอนนอกไซด์สูงถึงร้อยละ 30 จะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง และถ้าถึงร้อยละ 60 อาจถึงตายได้

4. ไฮโดรเจนไซยาไนด์ (Hydrogen Cyanide) มีมากเป็น 160 เท่าของปริมาณที่ยอมรับได้ จึงจัดว่าเป็นแก๊สพิษก่อให้เกิดการไอ มีเสมหะและหลอดลมอักเสบเรื้อรัง

5. ไนโตรเจนไดออกไซด์ (Nitrogen dioxide) เป็นสาเหตุของโรคถุงลมโป่งพอง

6. แอมโมเนีย (Ammonia) เป็นเหตุที่ทำให้หลอดลมอักเสบ

7. สารกัมมันตภาพรังสี ในควันบุหรี่จะมีสารโพลีนีอัม - 201 ที่มีรังสีแอลฟาอยู่ กัมมันตภาพรังสีของสารนี้ เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดโรคมะเร็ง ผู้ที่สูบบุหรี่ 40 มวนต่อวันจะพบว่า มีสารดังกล่าวในปัสสาวะมากกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ถึง 6 เท่า

8. แร่ธาตุต่าง ๆ มีแร่ธาตุบางอย่างเช่น โบแตสเชียม โซเดียม แคลเซียม ทองแดง นิเกิล และโครเมียม อันเป็นสารตกค้างในใบยาสูบหลังจากการพ่นยาฆ่าแมลง ซึ่งก่อให้เกิดภาวะเป็นพิษต่อร่างกายได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนิเกิลทำปฏิกิริยากับสารเคมีอื่น จะกลายเป็นสารพิษที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง

บุหรี่ทำให้เกิดปัญหามากมายทั้งตัวผู้สูบเอง ผู้อื่น ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ มากมาย รวมถึงปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ดังที่

ฟิลน์ สุจางค์ (2529 : 53 - 54) ได้กล่าวถึงปัญหาของการสูบบุหรี่ไว้ดังนี้

ปัญหาทางเศรษฐกิจ

1. เสียเศรษฐกิจของครอบครัว ในการสูบบุหรี่และใช้รับแขก
2. เสียเศรษฐกิจของประเทศในการที่จะต้องสั่งใบยาสูบและส่วนประกอบใน

การผลิตบุหรี่จากต่างประเทศ

3. ลิ่นเบลีงค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยจากพิษของการสูบบุหรี่
4. เสียเวลาในการทำงาน

ปัญหาทางสังคม

1. เสียบุคลิกภาพ

2. ทำให้บ้านเมืองสกปรก และติดนิสัยมักง่ายอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้
3. เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อผู้พบเห็น
4. เป็นสาเหตุให้นำไปสู่การติดยาเสพติดที่ร้ายแรงอื่น ๆ เช่น คิน มอร์ฟิน

เฮโรอีน เป็นต้น

ปัญหาการฟื้นฟูจิตใจ

1. ปฏิบัติยาก เพราะการสูบบุหรี่เป็นที่ยอมรับของสังคมจึงไม่มีผู้ใดตั้งใจเลิก

อย่างจริงจัง

2. ผู้สูบบุหรี่ยังไม่มี ความตั้งใจที่แท้จริงจะเลิก เพราะยังขาดการจูงใจ
3. การสูบบุหรี่เป็นเจตคติของผู้สูบที่ถือว่า เป็นสิทธิส่วนตัวของผู้สูบเอง

ส่วนงานแพทย์ กลีบเมม (2528 : 18 - 19) ได้กล่าวถึงอันตรายและโทษของการสูบบุหรี่ ที่มีต่อสุขภาพดังนี้

1. ทำให้อวัยวะรับความรู้สึก การได้ยิน การเห็น การรับรู้ การสัมผัสการรู้สึกลดลงจน การทรงตัวจะเสื่อมไปเมื่อเทียบกับคนปกติ

2. ทำให้ระบบประสาท ทำให้ความจำเสื่อม ความว่องไวน้อยลง อาจทำให้ชักและเป็น อัมพาตได้

3. ทำให้ระบบหายใจและหลอดเลือด การหายใจเอาควันบุหรี่เข้าไปบ่อย ๆ จะทำให้ ความดันโลหิตสูงขึ้น หัวใจเต้นเร็วขึ้น อาจทำให้มีอัมพาตของประสาทที่ควบคุมการทำงานของ หัวใจ ถ้าคนเป็นโรคหัวใจอยู่แล้วและสูบบุหรี่จัดจะมีอันตรายถึงชีวิตได้ง่าย นอกจากนี้ยังทำให้ น้ำตาลและไขมันในเลือดสูงมีการบีบเกร็งของเส้นเลือดและเกิดการตีบตัน ทำให้ร่างกายบางส่วน ได้รับเลือดไม่เพียงพอเกิดเป็นอัมพาตจากการอุดตันของเส้นเลือดได้

4. ทำให้ปอดและระบบหายใจ สารพิษในควันบุหรี่และยาสูบจะทำให้เกิดความร้อนและ ระคายเคืองตั้งแต่ ริมฝีปาก ลำคอ หลอดลม จนถึงปอด และไปทำลายเซลล์ หรือขนอ่อนที่อยู่ ตามเซลล์ทางเดินหายใจ ทำให้ผู้สูบบุหรี่เสี่ยงแทบ 100% และเกิดโรคต่าง ๆ เช่น โรคถุงลมโป่งพอง

5. ทำให้ระบบย่อยอาหาร การสูบบุหรี่ทำให้ความอยากอาหารน้อยลง บางคนมีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ภาวะอาหารและลำไส้บีบตัวมากขึ้น ระบบย่อยอาหารผิดปกติ

6. ทำให้ระบบสืบพันธุ์ ในสัตว์ทดลองที่ฉีดนิโคตินเข้าไปพบว่า ทำให้การสร้างเชื้อของเพศชายน้อยลง ลูกอ๊อดทะเลเล็ก ในเพศหญิงทำให้รังไข่เล็กลงไข่น้อยมาก

ผู้สูบบุหรี่อาจมีเหตุผลที่แตกต่างกันไปตามความคิดเห็นของตนเอง เช่น สูบเพื่อเข้าสังคม คลายความเครียด แต่ทองหล่อ เดชไทย (2527 : 39 - 40) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการสูบบุหรี่ไว้ว่า

1. เพื่อกระตุ้น (Stimulation) บุคคลจะใช้บุหรี่ เพื่อการกระตุ้นให้สามารถทำงานอย่างกระฉับกระเฉงไม่เฉื่อยชา หรือช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เหนื่อยง่าย หรืออ่อนเพลีย

2. เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยว (Handling) เนื่องจากบางคนชอบดูดควันบุหรี่ที่ลอยขึ้นไปในอากาศหรือชอบกลืนบุหรี่ นอกจากนั้นเขายังพอใจในความเกี่ยวข้องกันระหว่างปากและมือขณะสูบบุหรี่อีกด้วย ประเภทนี้ไม่ชอบการที่จะปล่อยให้มือว่างเปล่า หรือขาดการเคลื่อนไหว อาจทำให้เกิดความประหม่าขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง โดยปกติแล้วบุคคลประเภทนี้จะเป็นคนที่มักจะติดอยู่กับกิจกรรมทางสังคมที่ไม่คุ้นเคย จึงจำเป็นต้องใช้บุหรี่เป็นเครื่องนำทางหรือยึดเหนี่ยวเพื่อกดหรือบังคับความรู้สึกตื่นเต้นต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

3. เพื่อผ่อนคลาย (Relaxation) บุคคลที่สูบบุหรี่เพื่อการผ่อนคลายเป็นเหยื่อของการแสดงพฤติกรรมที่มาจากการสร้างสถานการณ์ขึ้นเพราะว่า เขามีความเชื่อว่าบุหรี่สามารถช่วยผ่อนคลายได้ เนื่องจากเขาสูบบุหรี่ในช่วงเวลาที่เขารู้สึกสบายใจ เช่น ภายหลังการรับประทานอาหารนั้นเกิดจากกระบวนการย่อยอาหารต่างหากไม่ใช่บุหรี่ เพราะหลังจากรับประทานอาหารแล้วประการแรก ความอึดที่เนื่องจากมีอาหารเข้าไปอยู่ในกระเพาะอาหารเต็ม ทำให้พอใจบวกกับผลที่เกิดจากกระบวนการย่อยอาหารซึ่งอาจทำให้รู้สึกง่วง และต้องการพักผ่อน ฉะนั้นการสูบบุหรี่ในช่วงนี้จึงรู้สึกว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้ผ่อนคลายได้

4. เพื่อการระบายน (Crutch) บุคคลบางคนจะสูบบุหรี่ก็เพื่อลดหรือขจัดความรู้สึกทางลบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะมีความเครียด หรือไม่สบายใจ ในกรณีนี้เป็นการใช้บุหรี่เพื่อระบายนอารมณ์ที่เครียด เช่นเดียวกับยากหล่อมประสาท ซึ่งจะพบได้ในบางคนที่ยายามแก้ปัญหาส่วนตัวที่หนักอึ้งบางอย่างด้วยบุหรี่

5. จากความอยาก (Craving) ปกติสารที่รู้จักกันในนามของนิโคติน ซึ่งพบในใบยาสูบ นั้นจะสามารถทำให้เกิดผลกับยาเสพติดอื่น ๆ คือ อาจทำให้มีอาการที่ไม่พึงปรารถนาอันเนื่องมาจากการหยุดหรือเลิกใช้ เพราะนิโคตินที่สะสมอยู่ในร่างกายจะทำให้เกิดความต้องการหรือความอยาก สูบบุหรี่อยู่เรื่อย ๆ

6. จากนิสัย (Habit) สำหรับกรณีนี้เป็นประเภทที่บุคคลจุดบุหรี่อย่างลึ้มตัว ซึ่งเป็นภาระหน้าที่เรียกว่า เป็นนิสัย บางครั้งอาจจุดบุหรีมวนใหม่ทั้งที่มวนเก่ากำลังวางอยู่ในที่เขี่ยบุหรี ทั้งนี้ เพราะบุคคลเกิดความเคยชินกับการใช้ริมฝีปากสัมผัสกับบุหรีอยู่ตลอดเวลาซึ่งอาจเกิด 30 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมงหรือประมาณ 300 - 400 ครั้ง/วัน และเหตุนี้เองทำให้การสูบบุหรีกลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจวัตรประจำวันที่ต้องกระทำร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ขณะใช้ความคิด หรือดื่มกาแฟ หรือขณะเขียนหนังสือ เป็นต้น นอกจากนี้ชื้อระ ลิมศิลา (2526 : 26 - 28) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการสูบบุหรี โดยการชักถามถึงสาเหตุที่สูบบุหรีจากผู้ป่วยที่มาับการรักษาว่า 1,000 คน ที่เป็นมะเร็งปอดมากกว่าครึ่งหนึ่งที่เริ่มเป็นตั้งแต่อายุน้อย ระหว่างเป็นเด็กหรือเด็กนักเรียนตั้งแต่อายุ 10 ขวบกว่า จนถึง 20 ปี รองลงมาได้แก่ ระยะเป็นหนุ่ม คือ ระหว่างอายุ 20 - 30 ปี เมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้ว หรืออายุเลย 30 ปีแล้ว ถ้ายังไม่เคยสูบบุหรีก็มักไม่สนใจที่จะเริ่มสูบ เด็กในต่างประเทศก็มีความประพฤติไปในแนวคล้ายคลึงกัน จึงน่าจะให้ความสนใจแก่ยุวชน เพราะเมื่อเขาเริ่มสูบบุหรีแล้วจะเผาเงิน เผาสุขภาพอนามัยไปอีกนานจนกว่าจะเผาชีวิตของตนเองในบั้นปลาย

ผลการศึกษาพบว่า

1. ในวัยเด็ก สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจาก
 - 1.1 ตามเพื่อนเพื่อเข้าสังคมกับเพื่อน
 - 1.2 อยากลองเพราะอยากรู้อยากเห็น
 - 1.3 สภาพแวดล้อมเป็นเหตุ เช่น อยู่ในบ้านที่มีคุณพ่อ คุณแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ สูบบุหรีให้เห็นอยู่ทุกวัน อยากลองเพราะผู้ใหญ่ห้ามเด็ก แต่ผู้ใหญ่ทำเสียเองและว่าผู้ใหญ่ไม่เคยบอกเหตุที่สูบบุหรี
2. ในเด็กโต วัยรุ่นและนักศึกษา สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจาก
 - 2.1 อิทธิพลจากการโฆษณา ภาพยนต์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์หรือนวนิยาย เพราะ

พระเอกนางเอกชอบสูบบุหรี่ดูก็ดี ทำให้คิดว่าถ้าพระเอก นางเอกภาพยนตร์ไทยไม่สูบบุหรี่จะได้ไหม

2.2 ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นเพื่อความเป็นชาย โดยเฉพาะในนักเรียนทหารมีความเชื่อ สืบกันมาว่า ทหารจะต้องดื่มสุราเพื่อให้อึดทนกล้า จะต้องสูบบุหรี่เพื่อให้อึดทนจึงจะสมเป็นชาย ชาตรี

2.3 เพื่อสมองโปร่ง โดยเฉพาะเมื่อคุณหนังสือใกล้สอบ มักนิยมสูบบุหรี่เพื่อไม่ให้ ง่วงก่อนเข้าห้องสอบ หรือระหว่างสอบ สูบบุหรี่เพื่อให้สมองโปร่งแจ่มใส ซึ่งได้รับการพิสูจน์ยืนยัน จากทางการแพทย์แล้วว่าไม่เป็นจริง

2.4 เพราะผู้ใหญ่หรือแพทย์ไม่บอกเหตุผลว่าผู้ใหญ่หรือแพทย์เองก็ดื่มแต่ห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ เพราะบุหรี่ไม่ดี แต่ไม่เคยบอกว่าไม่ดื่มอย่างไรจึงอยากลองสูบบุหรี่โดยไม่กลัว

3. ในผู้ใหญ่ สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจาก

3.1 เพื่อลดความเครียด บุหรี่อาจจะช่วยได้บ้างโดยเบนความสนใจจากเรื่องเดิม ไป นิโคตินจำนวนน้อยระยะแรกอาจจะช่วยสมองได้ แต่เมื่อสูบบุหรี่ไปนาน ๆ จำนวนนิโคตินถูกดูดซึม เข้าไปมากขึ้น จะมีแรงหรือปวดศีรษะได้เนื่องจากสมองถูกกด

3.2 เพื่อสังคม เป็นเหตุผลอีกประการหนึ่ง สำหรับผู้ใหญ่บางคนบอกอย่างไม่ทราบ จะเริ่มเรื่องอย่างไร หรือจะคุยอะไรกับเพื่อนเลยฆ่าเวลาด้วยการสูบบุหรี่ บางคนก็พกใส่กระเป๋า เพื่อแจกเพื่อนบ้าง เพื่อเป็นการแสดงน้ำใจต่อกันบ้าง

3.3 จากผู้อื่นนำมาให้ เป็นที่น่าสนใจที่มีพระภิกษุเป็นจำนวนไม่น้อยที่ติดบุหรี่และ เป็นโรคภัยต่าง ๆ เพราะเริ่มด้วยลองสูบ เพราะชาวบ้านถวาย ต่อมาติดบุหรี่จึงนึกถึงความ เหมาะสมหรือไม่ที่จะนำยาพิษไปถวายพระ

การสูบบุหรี่ที่มีผลต่อสุขภาพทั้งตัวผู้สูบบุหรี่เอง และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดที่ได้รับควันบุหรี่โดยไม่ได้ ตั้งใจซึ่งจะทำให้ผลกระทบต่อคนข้างเคียงและทำให้เกิดโรคภัยร้ายแรงดังนี้

โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรังและถุงลมโป่งพอง

โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง หมายถึง โรคที่มีอาการไอ มีเสมหะเรื้อรังหรือเป็น ๆ หาย ๆ อย่างน้อย 3 เดือนต่อปี เป็นระยะ 2 ปี ติดต่อกันโดยไม่มีโรคปอดชนิดอื่น

โรคถุงลมโป่งพอง หมายถึง โรคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพที่ถุงลมมีการโป่งพอง

รวมกับการถูกทำลายของผนังถุงลม

เนื่องจากโรคทั้งสองชนิดดังกล่าวมักจะเกิดร่วมกันในคน ๆ เดียวกันโดยที่มีอย่างใดอย่างหนึ่งมากกว่าอีกอย่างหนึ่งแต่แยกจากกันไม่ได้เด็ดขาด จึงนิยมเรียกเป็นชื่อรวมของโรคทั้งสองนี้ว่า โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

อาการของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เมื่อมนุษย์หายใจเอาพิษของควันบุหรี่หรือจากอากาศเป็นพิษเข้าไปในปอดนานเข้า ทำให้เกิดอาการอักเสบของหลอดลมทั้งเล็กและใหญ่อย่างเรื้อรัง ก็จะทำให้ผนังหลอดลมหนาขึ้น และรูของหลอดลมเล็กแคบลงต่อมเมือกที่ผนังของหลอดลมจะขับเสมหะเข้ามาในหลอดลมมากขึ้น ทำให้เกิดอาการอุดกั้นในหลอดลมจึงทำให้หายใจไม่สะดวกเหนื่อยง่าย และไอมีเสมหะเรื้อรัง เมื่อมีถุงลมโป่งพองโดยการถูกทำลายของผนังถุงลมร่วมด้วย ก็จะทำให้อากาศที่หายใจเข้าไปตกค้างอยู่ในปอดเพิ่มมากขึ้น และหลอดลมจะแฟบในลักษณะที่หายใจออกได้ง่ายขึ้น ทำให้เกิดอาการอุดกั้นของปอดเพิ่มขึ้นด้วย เกิดมีอาการเหนื่อยมากขึ้น

โรคมะเร็งปอด

ธีระ ลิ้มศิลา (2524 : 1 - 6) ได้กล่าวถึง โรคมะเร็งไว้ดังนี้ ตามสถิติของกระทรวงสาธารณสุขปรากฏว่า โรคมะเร็งที่เคยเป็นสาเหตุการตายของประชากรไทยอันดับ 7 ปัจจุบันเพิ่มขึ้นมาเป็นอันดับ 2 มะเร็งที่พบในชายไทย (3 อันดับแรกของผู้ชายไทยเป็นโรคมะเร็ง คือ มะเร็งตับ มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่ และ 3 อันดับแรกของผู้หญิงไทยเป็นมะเร็ง คือ มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม มะเร็งตับ)

โรคมะเร็งที่ปอดจะมีอาการเริ่มแรกจากการไอ เนื่องจากเนื้องอกที่เริ่มเกิดขึ้นในหลอดลม ต่อมาไอมีเสมหะ ไอเป็นเลือด ปอดอักเสบเพราะเนื้องอกที่โตขึ้นทำให้ขับเสมหะออกไม่สะดวก เกิดอาการติดเชื้อมีเสมหะเหนียวไปยังปอดทำให้เกิดอาการอักเสบของปอด หอบเหนื่อยและหายใจลำบาก กลืนอาหารลำบาก เจ็บปวดมากเนื่องจากการแพร่กระจายของมะเร็งไปสู่กระดูก สุดท้ายเป็นอัมพาต ลูกไม่ได้ เดินไม่ได้ กลืนอาหารไม่ได้ ปัสสาวะไม่ได้ เพราะมะเร็งลุกลามไปที่สมอง ขยับหลัง และกระดูกสันหลัง เมื่อโรครุนแรงมาถึงระยะนี้จะเกิดความทรมานมาก

สำหรับผู้ป่วยไทยที่เป็นมะเร็งปอดที่ได้ศึกษาในระยะ 8 ปี ปรากฏว่าร้อยละ 80 มีประวัติสูบบุหรี่จัด คือ 20 มวนต่อวัน หรือมากกว่าเป็นเวลานานเกิน 20 ปีขึ้นไป เป็นอันว่าวงการแพทย์

ได้ให้การรับรองอย่างมั่นใจว่า บุหรี่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดมะเร็งปอด

โรคหัวใจ

โรคหัวใจเป็นอีกโรคหนึ่งที่เกิดกับผู้สูบบุหรี่ นิโคตินและสารเคมีจากบุหรี่จะซึมและจับตัวเป็นไขมันอยู่ตามผนังเส้นโลหิตเพิ่มปริมาณมากขึ้น และนิโคตินยังทำให้หลอดเลือดแดงที่ยาวขึ้นอีกด้วย สาเหตุเหล่านี้ทำให้ช่องในเส้นโลหิตแดงนั้นแคบลง ไม่สามารถส่งโลหิตไปเลี้ยงหัวใจ สมอง แขน ขา และอวัยวะอื่น ๆ ได้เพียงพอ นานเข้าเนื้อเยื่อของอวัยวะที่มีโลหิตไปเลี้ยงไม่เพียงพอก็ถูกทำลายไปเสีย ถ้าหากมีก้อนโลหิตแข็งตัวหลุดออกมาจากผนังโลหิตไปอุดตัน ทางเดินโลหิตบริเวณนั้นก็จะขาดโลหิตไปเลี้ยงโดยฉับพลัน จากผลการวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้สูบบุหรี่เกินวันละ 10 มวน มีโอกาสเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจที่ไปเลี้ยงหัวใจตีบมากกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่เท่าตัว ถ้าสูบบุหรี่วันละ 20 มวน โอกาสจะเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบสูงถึง 4 เท่า ถ้าสูบบุหรี่สูงถึงวันละ 40 มวน โอกาสเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบสูงถึง 9 เท่า

การที่สมองทำงานได้อย่างสมบูรณ์ต้องมีโลหิตที่นำออกซิเจนไปเลี้ยงให้เพียงพอ เมื่อเส้นโลหิตแดงแคบลงหรืออุดตันทำให้สมองที่ไม่ได้รับโลหิตต้องถูกทำลายไป บุคคลนั้นจะหมดสติหรือเป็นอัมพาต

การสะสมของโคเลสเตอรอลในเลือดของสมอง จะทำให้สมองเสื่อมสมรรถภาพซึ่งเป็นสาเหตุของลมบ้าหมูได้ การสูบบุหรี่ การรับประทานอาหารไม่เหมาะสมล้วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการสะสมของโคเลสเตอรอลทั้งสิ้น ในทุกปีจะมีผู้เสียชีวิตนับเป็นพัน ๆ คน เนื่องจากการเป็นลมหมดสติ หรืออัมพาต ส่วนใหญ่จะมีอายุมากกว่า 40 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะเส้นโลหิตในสมองแตก หรือเมื่อเกิดอาการอุดตันของเส้นเลือดที่ไปสู่อวัยวะ

การสูบบุหรี่นอกจากทำให้เกิดโรสดังกล่าวแล้ว การสูบบุหรี่ยังมีผลกระทบต่อคนข้างเคียง ดังนี้คือ

1. คาร์บอนกับผู้ที่สูบบุหรี่ ในห้องที่ถ่ายเทอากาศไม่สะดวก การสูบบุหรี่ทุก 20 มวน จะทำให้ผู้ไม่สูบบุหรี่ได้รับคาร์บอนเท่ากับสูบเอง 1 มวน
2. แม่ตั้งครรภ์ กับ พ่อสูบบุหรี่ พ่อที่สูบบุหรี่ระหว่างตั้งครรภ์ ลูกเกิดมาจะมีน้ำหนัก และส่วนสูงต่ำกว่าเด็กปกติ และโดยเฉลี่ยจะคลอดก่อนกำหนดประมาณร้อยละ 50

3. ผู้หญิงแต่งงาน กับ ผู้ชายสูบบุหรี่ ผู้หญิงที่ไม่สูบบุหรี่แต่งงานกับผู้ชายที่สูบบุหรี่เสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งมากกว่า โดยเฉลี่ยเสียชีวิตเร็วขึ้นถึง 4 ปี

4. เด็ก กับ ครอบครัวที่สูบบุหรี่ เด็ก ๆ ที่อยู่ในครอบครัวที่สูบบุหรี่จะเป็นหวัดง่ายกว่าปกติ ไซนัส และอาจทำให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบและปอดบวมได้

5. การหายใจเอาควันบุหรี่ที่คนอื่นสูบเข้าไป ก็จะทำให้กระแสเลือดของผู้ไม่สูบบุหรี่มีนิโคติน ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ และสารอื่น ๆ มากขึ้นกว่าปกติ

การป้องกันการสูบบุหรี่ คือ การให้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับพิษภัยและอันตรายของการสูบบุหรี่ที่มีต่อสุขภาพของเยาวชน และประชาชนที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ ซึ่งมีอันตรายเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยสูง ได้ตระหนักถึงพิษภัยของการสูบบุหรี่ ไม่ริเริ่มการสูบบุหรี่ ลดและเลิกการสูบบุหรี่ รวมทั้งป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ได้รับพิษภัยจากควันบุหรี่ด้วย

นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์ที่จะเสริมสร้างภาวะแวดล้อมให้มีอากาศที่บริสุทธิ์ปราศจากควันพิษของบุหรี่ โดยการป้องกันด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยทางสื่อสารมวลชนทุกแห่ง ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ

2. การให้การศึกษา ควรให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและอันตรายของบุหรี่ตั้งแต่เริ่มต้นศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน เพราะอันตรายของบุหรี่จะได้รับทั้งผู้ที่สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งอยู่ในรูปลักษณะของควันที่พ่นออกมา ดังนั้นเด็ก ๆ ทุกคนควรจะต้องได้รู้ว่า อากาศที่มีควันบุหรี่เป็นอากาศที่เป็นพิษ โดยวิธีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไว้ในหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

งานป้องกันการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา มีวิธีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ (จิราภรณ์ สุทธิสานนท์. 2529 : 38)

งานส่วนที่ 1 หมายถึง การให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อช่วยให้เข้าใจและมีเจตคติที่ถูกต้อง มีความมั่นใจในการตัดสินใจ เลือกทางเดินที่ถูกต้องจากการไม่สูบบุหรี่

งานส่วนที่ 2 หมายถึงการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและมีบริการให้สนองความต้องการทางจิตวิทยา

ขจัดปัญหาความเครียด ขจัดสิ่งจู้จี้ไปในทางที่ผิด

งานส่วนที่ 3 หมายถึง มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อช่วยให้นักเรียน นักศึกษาได้เห็นถึงความสามารถและคุณค่าของคน ยอมรับความสามารถของบุคคลอื่น รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ได้ถูกต้องและเหมาะสม

3. การจัดกิจกรรมทางเลือก สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนไข้บุหรีเพื่อแก้ปัญหา เพราะบุคคลไม่มีทางเลือก ดังนั้นจึงควรจัดหาทางเลือกที่เน้นการสร้างสภาพแวดล้อม ที่ช่วยให้บุคคลได้รอดพ้นจากปัญหาการสูบบุหรีได้ทางเลือกดังกล่าวได้แก่ การให้คำปรึกษากีฬา การออกกำลังกายและสันทนาการ มาตรการที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและประหยัดที่สุด คือ กีฬาและการออกกำลังกาย เพราะช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มั่นคลายความเคร่งเครียดทางจิต และยังช่วยส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก นอกจากนี้กีฬายังช่วยให้เกิดมิตรภาพที่ดี มีเพื่อนพูดคุยให้คำปรึกษาหารือได้ จะทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น มั่นใจในตัวเอง สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ในประเทศไทยได้มีการต่อต้านการสูบบุหรี เพื่อช่วยเหลือผู้ที่สูบบุหรีและผู้ที่ไม่สูบบุหรีให้มีความปลอดภัยจากพิษภัยอันร้ายแรงของบุหรี โดยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนหลายแห่ง เช่น โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลตากสิน และโรงพยาบาลมิชชั่น และเสนอวิธีการเลิกสูบบุหรีไว้หลายวิธี เช่น นายแพทย์ ชีระ ลิ้มศิลา ภาควิชาศัลยแพทย์ โรงพยาบาลศิริราช ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเลิกสูบบุหรี คือ ใจของเรา ซึ่งสอดคล้องกับของนายแพทย์ เวน แมคฟาร์แลนด์ (Wayne Macfarland) ที่ว่าต้องตัดสินใจทิ้งบุหรี รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสูบบุหรีให้หมด "ควรจดบันทึกมิให้พลาด" เพราะการสูบบุหรีน้อยลง จะมีโอกาสสูบบุหรีอีกและทางโรงพยาบาลมิชชั่น กรุงเทพฯ ได้นำวิธีดังกล่าวมาใช้ได้ผลดีมาก ดังจะเห็นได้จากรายละเอียดของการเลิกสูบบุหรีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ชีระ ลิ้มศิลา (2523 : 8) ได้เสนอวิธีการเลิกสูบบุหรีไว้ดังนี้

1. สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ " กำลังใจหรือความตั้งใจของตนเอง " ประธานาธิบดีเดอโกล แห่งประเทศฝรั่งเศส เข้าวันหนึ่งเมื่อท่านเดินเข้าที่ทำงาน ท่านประกาศต่อทุกคนว่า "ข้าพเจ้าได้เลิกสูบบุหรีแล้วตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป พวกท่านจะไม่เห็นข้าพเจ้าสูบบุหรีอีก" ปรากฏว่าท่านได้เลิก

สูบบุหรี่ได้สำเร็จ

2. นักสูบบุหรี่ผู้หนึ่งพยายามทำความลำบากให้แก่ตัวเอง เมื่ออยากสูบบุหรี่โดยเอาบุหรี่ไปเก็บไว้นอกบ้าน เมื่อนึกอยากสูบบุหรี่ต้องเดินผ่านความหนาวออกไปหยิบมา เป็นการทรมานตัวเอง เมื่อโดนทรมานบ่อยเข้าสามารถเลิกสูบบุหรี่ได้ คนไทยคนหนึ่งสูบบุหรี่วันละ 2 ซอง พอตตอนกลางคืนมีบุหรี่เหลือจากการสูบบุหรี่ตอนกลางวันเท่าใด เขาเอาออกจากซองแล้วเหยียดออกไปรอบ ๆ ห้อง ถ้าต้องการสูบบหรี่จะต้องคลานมาหาเอง ลดด้วยวิธีนี้หลายเดือนในที่สุดก็สำเร็จได้

3. วิธีหนามยอกเอาหนามบ่ง คือ พยายามทำโทษตัวเองโดยสูบบหรี่อย่างหนักวันละ 2-3 ซอง วันรุ่งขึ้นจะเจ็บคอ ไอ เสียงแหบไม่สบาย ปฏิบัติซ้ำ 2-3 วัน จะทรมานมาก ซ้ำอย่างนี้ 3-4 ครั้ง ในที่สุดก็เลิกได้

แผนกสุขภาพจิตวิทยาโรงพยาบาลมิชชั่น (2531 : 15 - 18) ได้เสนอวิธีการเลิกสูบบุหรี่ไว้ดังนี้

โรงพยาบาลมิชชั่น กรุงเทพมหานคร ได้มีโครงการช่วยเหลือผู้ที่ต้องการงดสูบบุหรี่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 รวมเวลาถึงปัจจุบันรวมเป็นเวลา 24 ปีแล้ว มีสมาชิกที่เข้ารับการอบรมทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ประมาณหมื่นคนเศษ และจากการประเมินผลปรากฏว่าประสบความสำเร็จมากกว่าร้อยละ 70 ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและได้ผลที่สุดได้นำมาปรับปรุงใช้กับคนไทย โดยโรงพยาบาลมิชชั่นใช้ชื่อว่า "แผนการ 5 วันเพื่องดสูบบุหรี่" โดยใช้หลักความจริง 2 ประการ ประการแรกคือร่างกายท่านติดสารนิโคตินซึ่งมีอยู่ในควันบุหรี่ ประการที่สอง เนื่องจากการกระทำซ้ำซากจนติดนิสัย บุหรี่จึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยเสมอ คือ บุคคลสามารถติดบุหรี่ได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนั้น "แผนการ 5 วันเพื่องดสูบบุหรี่" ต้องช่วยผู้ที่สูบบุหรี่กำจัดสารนิโคตินออกจากร่างกาย และเปลี่ยนแปลงนิสัยของผู้ที่สูบบุหรี่ โรงพยาบาลมิชชั่นยืนยันว่า นักสูบบุหรี่ต้องใช้เวลา 5 วัน ในการที่จะจัดการความอยากสูบบุหรี่ให้หมดไป โครงการเลิกสูบบุหรี่ใน 5 วัน คิดค้นขึ้นโดยนายแพทย์เวน แมค ฟาร์แลนด์ (Wayne Macfarland) และศาสตราจารย์เอล เอล แบน พอลด์ เดนเบิร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และโครงการเลิกสูบบุหรี่ใน 5 วัน (The Five-Day Plan to Stop Smoking) จัดโครงการนี้ได้ผลมาแล้วในสหรัฐอเมริกา ซึ่งจัดโดยฝ่ายสุขภาพจิตวิทยา โรงพยาบาลฮินส์เดล (Hinsdale) ประเทศสหรัฐอเมริกา

กองป้องกันยาเสพติด ได้เสนอวิธีการเลิกสูบบุหรี่ไว้ดังนี้ (กองป้องกันยาเสพติด สำนักงาน
ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี้. 2528 : 14 - 15)

1. การบังคับใจตัวเอง คือ พยายามดับความอยาก ซึ่งต้องอดทนหน่อยในระยะแรก
ให้คิดเสียว่าเป็นกิเลสทำให้สบายใจได้ชั่วคราวชั่วคราว ถ้าหยุดสูบก็น่าหงุดหงิดเกิดความอยากขึ้นมาใหม่
ไม่ได้ช่วยให้สบายใจขึ้นอย่างแท้จริง ฉะนั้นการบังคับใจตนเองให้สูงกว่ากิเลส (บุหรี่) ได้ จึงเป็น
วิธีที่ช่วยให้เราอดบุหรี่ได้ และมีความสุขสบายใจอย่างแท้จริง

2. กลัวตาย ทุกครั้งที่คิดจะสูบบุหรี่หึงระลึกเสมอว่า การสูบบุหรี่ที่คิดว่า ใกล้เคียงนั้น มี
อันตรายต่อร่างกายเพียงไร ท่านอาจจะทราบหรือไม่ทราบว่า

2.1 บุหรี่ทำให้อายุสั้นกว่าคนปกติ 10 ปี หรือทุก ๆ มวนที่สูบจะทำให้ตายเร็วขึ้น
6 นาที บุหรี่จึงเป็นสิ่งที่เผาผลาญชีวิตคนไปวันละเล็กน้อย

2.2 บุหรี่ทำให้สภาพร่างกายของท่านไม่น่าดู เช่น ตาแห้ง ตาแดง ริมฝีปากเขียว
เล็บเหลือง ฟันเป็นคราบจับอยู่

2.3 บุหรี่ทำให้การทำงานของร่างกายเสื่อมเสีย เช่น มือสั่น เสียงแหบ ไอเรื้อรัง
หลอดลมอักเสบ เป็นแผลในกระเพาะ หลอดเลือดแข็ง และเป็นโรคที่ทำให้เสียชีวิตได้มากที่สุดคือ
มะเร็งปอด

3. เสียขายทรัพย์สิน ก่อนจะสูบบุหรี่ควรจะได้ไตร่ตรองดูว่าการสูบบุหรี่แต่ละมวนก็เท่ากับเป็น
การเผาเงินในกระเป๋าของท่านอย่างไม่ได้ประโยชน์อะไรตอบแทนเลย ลองคำนวณดูว่า เราต้อง
จ่ายค่าบุหรี่วันละเท่าไร คิดเป็นปีเท่าไร เพียงแต่เลิกสูบบุหรี่ได้เอาเงินจำนวนนั้นมาใช้จ่ายสิ่ง
จำเป็นของตนเอง หรือของครอบครัวก็มีความสุขขึ้น ตนเองก็จะมีสุขภาพอนามัยดี

สรุปแล้วผู้ที่ตั้งใจเลิกบุหรี่ขอให้นึกถึง "บังคับใจตัว กลัวตาย เสียขายทรัพย์สิน" แล้วลอง
ปฏิบัติให้ได้ข้อใดข้อหนึ่ง ก็จะเลิกสูบบุหรี่ได้

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในต่างประเทศ

ได้มีผู้นำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโทษ การป้องกัน สาเหตุในการสูบบุหรี่ในกลุ่มต่าง ๆ มากมาย เช่น

อีแวน (Evan. 1979 : 126 - 135) ได้ทำการศึกษาเป็นเวลา 3 ปี ในกลุ่มนักเรียน Junior High School พบว่า การติดบุหรี่ของนักเรียนมาจากบุคคลใกล้ชิด สื่อมวลชน และการสูบบุหรี่ของบิดามารดา และยังได้พบต่อไปอีกว่า อิทธิพลทางจิตวิทยาสังคม มีผลทำให้กลุ่มวัยรุ่นตัดสินใจสูบบุหรี่ ได้แก่ บทบาททางครอบครัว แรงผลักดันจากกลุ่ม (Peer Group)

เฮิร์ด (Hurd. 1981 : 10 - 19) ได้ศึกษาพบว่า การสูบบุหรี่ของบุคคลในครอบครัว ได้แก่ บิดา มารดา พี่ชายหรือพี่สาว เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนและวัยรุ่น

รอว์บอน และคนอื่น ๆ (Rawbone and others. 1978 : 53 - 58) ได้ทำการศึกษการสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ณ เมืองโฮลส์โลว์ นอกกรุงลอนดอน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยการสูบบุหรี่ อาการแสดงทางระบบหายใจ และเจตคติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในกลุ่มนักเรียนจำนวน 10,498 คน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่สูบบุหรี่เป็นประจำมีอัตราการเกิดโรกระบบหายใจส่วนบนสูงกว่า และอัตราการเกิดอาการทางระบบหายใจ การมีเสมหะเวลา มีอากาศเย็น และอาการหายใจขัด ในกลุ่มนักเรียนที่สูบบุหรี่เป็นประจำสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่สูบบุหรี่ และยังพบว่านักเรียนที่สูบบุหรี่ได้ตระหนักถึงอันตรายที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งปอด แต่ไม่ค่อยตระหนักถึงอันตรายอย่างอื่นที่มีผลต่อสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่ยังมีอายุน้อย

ในเรื่องแรงผลักดันของกลุ่มมีสมมติฐานว่า เป็นสาเหตุของการริเริ่มการสูบบุหรี่ จากการศึกษาของนิวแมน (Newman) ในปี ค.ศ. 1970 ได้ศึกษานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในการติดตามเฝ้าดูระยะเวลา 2 ปี เขาจึงสรุปว่า แรงผลักดันของกลุ่มและสถานการณ์ของกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสูบบุหรี่ และจากการสำรวจของพาลเมอร์ (Palmer) ในปี ค.ศ. 1970 ได้ศึกษาจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกว่า 3,000 คน พบว่าเมื่อรูปแบบของกลุ่มมีมากมักจะเน้นตัวแปรตัวเดียวที่สำคัญที่สุด ในการสนับสนุนให้นักเรียนระดับนี้สูบบุหรี่ และจากการศึกษา

ระยะยาวของโรงเรียนในประเทศแคนาดา ได้พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญในการริเริ่มสูบบุหรี่ของกลุ่มประชากรที่สำรวจ (Evan and others. 1979 : 26)

เดสซิน และคนอื่น ๆ Chassin and others. 1981 : 22) ได้ศึกษาเรื่อง การทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระบบโรงเรียนของรัฐบาล ตะวันตกตอนกลาง ของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 4,638 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพวกผิวขาว เป็นนักเรียนโรงเรียนชาย ร้อยละ 49 เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 51 มีสถานภาพทางสังคมระดับชั้นชั้นกลางบิดา มารดามีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนใหญ่ คณะผู้วิจัยศึกษาโดยเก็บแบบสอบถามจากนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำนายของตัวแปรใกล้เคียง จากโมเดลของเอจ เซนและพิชเบิร์น กับตัวแปรห่างจากโมเดลของเจสเซอร์ (Jesser & Jesser) ซึ่งตัวแปรจากโมเดลนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเขายังได้สังเกตความเข้มของสภาวะการสูบบุหรี่ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มไม่สูบบุหรี่ กลุ่มลองสูบบุหรี่ กลุ่มสูบบุหรี่สม่ำเสมอ ผลการศึกษาพบว่า ตัวทำนายที่สอดคล้องที่สุดกับความตั้งใจในการสูบบุหรี่ คือ ตัวแปรใกล้เคียงของเอจ เซนและพิชเบิร์น เพียงโมเดลเดียวและองค์ประกอบด้านเจตคติมีความสามารถในการทำนายได้ดีกว่าองค์ประกอบด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และยังพบว่าแบบฉบับกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลในการตัดสินใจในการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นมาก ซึ่งพบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่า

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2524 : 9) กล่าวว่า ที่ศูนย์วิจัยสหภาพโซเวียตค้นพบว่า นักสูบบุหรี่ของโซเวียตร้อยละ 82.5 เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ 8 - 9 ปี และพบว่า สาเหตุของการสูบบุหรี่ได้ตัวอย่งมาจาก บิดา มารดาและดาราภาพยนตร์

ธนวรรณ อิมสมบูรณ์ (Thanawat Imsomboon. 1982 : 89 - 90) ได้ศึกษาเรื่อง การสูบบุหรี่ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมส่วนภูมิภาค ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศพบว่า เพศชายที่สูบบุหรี่ มีจำนวนร้อยละ 26.2 เพศหญิงมีจำนวนร้อยละ 0.3 ในด้านอายุพบว่า ในกลุ่มอายุ 20 ปีขึ้นไป มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด คือ ร้อยละ 43.8 ส่วนในกลุ่มอายุที่สูบบุหรี่น้อยสุดอัตราร้อยละ 8.2 คือ กลุ่มอายุ 16 ปีลงมา

การวิจัยในประเทศ

ผู้สนใจในปัญหาของบุหรีได้ทำการวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

อับซาร์ เตียวตระกูลวัฒน์ (2522 : ข - ค) ได้นำทฤษฎีของพิชไบน์และเอจเซนศึกษา เจตคติต่อยาเสพติด และบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงของนักศึกษาวิทยาลัยครูโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรจำนวน 1,800 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลรวมพิชไบน์ และเอจเซน สรุปผลวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่เคยสูบบุหรี ดื่มสุรา รับประทานยากระตุ้น และสูบบุหรี่อื่น มีแนวโน้มที่จะทำตามความคาดหวัง หรือชักจูงจากบุคคลอื่น ง่ายกว่านักเรียนที่ไม่เคยเสพยา
2. นักศึกษาที่เคยสูบบุหรี รับประทานยากระตุ้น และสูบบุหรี่อื่น มีเจตคติต่อการเสพยาชนิดอื่น ง่ายกว่านักศึกษที่ไม่เคยเสพยา
3. เจตคติและบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสูบบุหรีและดื่มสุรา ได้ด้วย ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คูณ 0.5014 และ 0.1532 ตามลำดับ และเจตคติที่มีต่อการเสพยา มีบทบาทในการทำนายพฤติกรรมการเสพยาเสพติดได้น้อยมาก
4. ประสบการณ์ และภูมิหลังของนักศึกษาที่เคยและไม่เคยเสพยาแต่ละชนิด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ระดับการศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการดื่มสุรา
6. นักศึกษาที่เคยเสพยาแต่ละชนิด มีเพื่อนสนิทที่เคยสูบบุหรี ดื่มสุรา สูบบุหรี่อื่น เล่นการพนัน จำนวนของเพศเฮโรอีน และเสพยาชนิดอื่นตามชนิดของยาที่เคยเสพยา

กรมพลศึกษา (2523 : 50 - 60) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้บุหรีกับนักเรียนชาย ในสถานศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) และระดับอาชีวศึกษา รวม 6,457 คน ผลจากการศึกษาพอสรุปได้ว่า มีนักเรียน เคยสูบบุหรีร้อยละ 45.66 และไม่เคยสูบบุหรีร้อยละ 52.05 การสูบบุหรีของบุคคลในครอบครัว พบว่าร้อยละ 72.93 มีผู้สูบบุหรีในครอบครัวส่วนใหญ่ได้แก่ บิดา ที่ชาย ส่วนอายุที่สูบบุหรีเฉลี่ย เท่ากับ 16.5 ปี

ในปี พ.ศ. 2525 รณฤทธิ์ บุตรแสนคม (2525 : 39) ได้ศึกษาถึงการจัดโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ให้กับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มหาสารคาม พบว่า นักศึกษาพลศึกษาที่สูบบุหรี่ในระยะที่กำลังศึกษาอยู่นั้น ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่สูบบุหรี่ คือ พ่อ พี่ชาย และน้องชายสูบบุหรี่

แพทย์หญิง ชวนพิศ บุญยะรัตเวช (2526 : 83) ได้รายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับอายุของการสูบบุหรี่ว่า ผู้ที่ติดบุหรี่มักจะเริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุอยู่ในวัยรุ่นช่วงอายุระหว่าง 16 - 18 ปี และมีแนวโน้มว่า เด็กจะเริ่มสูบบุหรี่ในช่วงอายุที่น้อยลงมากขึ้น สาหรับสาเหตุของการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ของเด็ก คือ เพื่อนชักชวนและเห็นแบบอย่างของการสูบบุหรี่จากผู้ใหญ่ ทั้งจากผู้ปกครอง ครู อาจารย์ แพทย์ และจากการสรุปรายงานการสัมมนาของนายแพทย์ เวทย์ อารีย์ชน (2526 : 11) เกี่ยวกับพฤติกรรมกาสูบบุหรี่ของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด ที่โรงพยาบาลทรวงอก ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2514 ถึงเดือนกันยายน 2526 พบว่าผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งปอด 2,660 คน เป็นชาย 2,115 คน สูบบุหรี่ 2,025 คน คิดเป็นร้อยละ 95.75 เพศหญิง เป็นโรคมะเร็งปอด 545 คน สูบบุหรี่ 175 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ในปีเดียวกัน มาลา รักษาพรหมณ์ (2526 : 50) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ ของนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา พบว่า อายุและอัตราการสูบบุหรี่ ต่อวันของบิดาและพี่ชาย มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน

สมชัย ชินตา (2528 : 68) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ของกลุ่มนักเรียนชายระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น พบว่าอายุที่เริ่มสูบบุหรี่ของกลุ่มที่สูบบุหรี่ ส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุประมาณ 16 ปี รองลงมาประมาณ 17 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุกับการสูบบุหรี่ พบว่าเมื่ออายุมากขึ้นจะมีโอกาสสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นด้วย กล่าวคือ กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี จะมีโอกาสสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มอายุ 20 - 24 ปี เป็น 1.1 เท่า และกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี จะมีโอกาสสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มต่ำกว่า 15 ปี เป็น 4 เท่า ทางด้านการสูบบุหรี่ของบุคคลในครอบครัวพบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่สูบบุหรี่มีโอกาสสูบบุหรี่มากเป็น 1 - 5 เท่าของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ไม่สูบบุหรี่ ส่วนทางด้านพฤติกรรมกาสูบบุหรี่ของนักเรียน กลุ่มที่สูบบุหรี่และที่เคยสูบบุหรี่จะมีนิสัยในการสูบบุหรี่ที่แตกต่างกันค่อนข้างสูง คือ กลุ่มที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะมีนิสัยในการสูบบุหรี่เป็นประจำ ส่วนกลุ่มที่เคยสูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะสูบเป็นเพียงบางโอกาส

ไพโรจน์ โฉมดีสกุล (2531 : 87) ได้ศึกษาเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า ครูมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในเชิงนี้ เศษ ครูชายและครูหญิงมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่แตกต่างกัน การปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีสมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตามในด้านการสูบบุหรี่ต่างกัน และครูที่มีอายุต่างกันมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่มีผลต่อเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีต่อการสูบบุหรี่ได้แก่ เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สภาพการอยู่อาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมนำมาสรุปเพื่อนำไปสู่การตั้งสมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่มากกว่านักเรียนชาย
2. นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ลักษณะที่พักอาศัยขณะเรียนต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 จำนวน 5 จังหวัด รวม 75 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเทศบาล 20 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 2,962 คน นักเรียนหญิง 4,355 คน รวม 7,317 คน และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล จำนวน 55 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 3,534 คน นักเรียนหญิง 3,074 คน รวม 6,608 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 13,925 คน

ตาราง 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล เขตการศึกษา 3
จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน			จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4						
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	โรงเรียนในเขตเทศบาล			โรงเรียนนอกเขตเทศบาล			รวม
				ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
สงขลา	5	15	20	1,061	1,326	2,387	932	598	1,530	3,917
ชุมพร	2	5	7	220	332	552	260	325	585	1,137
นครศรีธรรมราช	7	19	26	774	1,173	1,947	1,255	1,259	2,514	4,461
พัทลุง	3	6	9	525	868	1,393	551	374	925	1,318
สุราษฎร์ธานี	3	10	13	382	536	1,038	656	518	1,054	2,092
รวมทั้งสิ้น	20	55	75	2,962	4,355	7,517	3,534	3,074	6,608	13,92

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 เป็นนักเรียนในเขตเทศบาล 204 คน นอกเขตเทศบาล 184 รวม 388 คน ซึ่งการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane. 1967 : 581)

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การคำนวณของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้ 0.05)

จากการใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน ปรากฏว่าได้จำนวนเท่ากับ 388 คน คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 2.78 และสุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 5 จังหวัด เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling)

2. นำรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละจังหวัดของเขตการศึกษา 3 มาแยกเป็นโรงเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

3. นำรายชื่อโรงเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลของแต่ละจังหวัดมาสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก ประเภทละ 1 โรงเรียน เพื่อเป็นตัวแทนโรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ดังตาราง 4

ตาราง 4 โรงเรียนและจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล เขตการศึกษา 3 จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน			โรงเรียน	จำนวนนักเรียน			รวม
	ในเขตเทศบาล	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4			นอกเขตเทศบาล	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4			
ชาย หญิง รวม					ชาย หญิง รวม				
สงขลา	วรนารีเฉลิม	29	37	66	ควนเนียงวิทยา	26	17	43	109
ชุมพร	ศรีราษฎร์	6	9	15	สวีวิทยา	7	9	16	31
นครศรีธรรมราช	กัลยาณีศรีธรรมราช	23	32	55	ชะอวดวิทยาคาร	35	35	70	125
พัทลุง	สตรีพัทลุง	15	24	39	ทาร์เพา	15	11	26	65
สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์พิทยา	11	18	29	พุนพินพิทยาคม	15	14	29	58
รวมทั้งสิ้น		84	120	204		98	86	184	388

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อวัดเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 จำนวน 44 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ -

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ
2. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่ตลอดทั้งปรึกษา

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบุหรื เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม

3. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา และข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านบุหรืมาสร้างแบบสอบถามจำนวน 68 ข้อให้ครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปให้คณะกรรมการควบคุมการทาบิทยาภัณฑ์ตรวจ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัส ปัทมภาสพงษ์ ดร. พรสุข หุ่นจันทร์ และ ดร. ชนวรรณ อิ่มสมบูรณ์ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ัดแบบสอบถามออกใบจำนวน 12 ข้อ เหลือแบบสอบถามจำนวน 56 ข้อ
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ที่ไม่ได้ รับผิดชอบเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ เทคนิค 50 เปอร์เซนต์ และทดสอบด้วยค่าที (t - test) ข้อที่ค่าที่ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ซึ่งผลการทดลองปรากฏว่า แบบสอบถามที่ทดลองใช้ 56 ข้อ ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ใช้ได้ 44 ข้อ
3. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้จำนวน 44 ข้อ ไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1970 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงพอจะนำไป ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เกณฑ์การให้คะแนนเครื่องมือ

การตอบแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายเชิงนิมิต ถ้ากลุ่มตัวอย่างกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายในเชิงนี้เสธ ถ้ากลุ่มตัวอย่างกาเครื่องหมาย (/) ลงใน
ช่องว่าง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

จากการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังกล่าว เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วจึงนำมาเทียบอันดับความสำคัญ
ของเจตคติ โดยถือเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของ เบส (Best. 1970 : 74 - 78)

คะแนน 1.00 - 2.33 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในเชิงนิมน์

คะแนน 2.34 - 3.67 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ปานกลาง

คะแนน 3.68 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ

ค่าเฉลี่ยเจตคติดังกล่าวนี้เป็นดัชนีชี้ว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
ในสังกัดกรมสามัญศึกษา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ไม่น้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการ
โรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน
ทางไปรษณีย์ เพื่อนัดหมายการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนตอบและรับกลับด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ไว้ 388 ฉบับ
2. ตรวจให้คะแนนข้อความแต่ละข้อของแบบสอบถามแต่ละชุดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง

ของเจตคตินักเรียน

4. แยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา
5. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการสูบบุหรี่ของแต่ละตัวแปร โดยใช้สถิติ ที่ (t - test) เมื่อกลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยทดสอบค่าเอฟ (F - test)

8. การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติครั้งนี้ใช้ในระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

✓ 1.2 หาค่าเฉลี่ย (ชุดวิ วงศ์รัตน์. 2530 : 40)

สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

✓ 1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชุดวิ วงศ์รัตน์. 2530 : 74)

สูตร
$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (Cronbach. 1970 : 161)

สูตร
$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
n	แทน	จำนวนของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนน
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งหมด

2.2 หาค่าอ่านจากแจกเป็นรายข้อโดยใช้สูตรทดสอบสถิติค่า t (t-test)

(Edward. 1954 : 152-154)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
N_H	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มสูง
N_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มต่ำ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่า t (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ตามสมมติฐานข้อ 1, 4, 5 และ 6 โดยใช้สูตร (บุศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 180)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่พิจารณา f - distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

$$\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1-1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2-1}}$$

เมื่อ df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ทาค่า เอฟ (F - test) เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อการ
 สืบบุหรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
 การศึกษา 3 ตามสมมติฐานข้อ 2 และข้อ 3 โดยใช้สูตร (ยูศิริ วงศ์รัตน์, 2530 : 249)

สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาในกลุ่ม

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่ม

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นคู่ เมื่อพบว่าตัวแปรที่ทดสอบในข้อ 3.2

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls Method)

โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 268)

$$\text{สูตร} \quad q \leq \sqrt{\frac{MS_W}{k}}$$

เมื่อ q แทน q - statistic ที่ได้มาจากตาราง

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

k แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

ไม่ดีอย่างไร โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

✓ 2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

✓ 2.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

✓ 2.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

✓ 2.5 ทดสอบความแตกต่างระหว่างเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

✓ 2.6 ทดสอบความแตกต่างระหว่างเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

2.7 ทดสอบความแตกต่างระหว่างเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. การวิเคราะห์สถานภาพโดยทั่วไปของนักเรียนโดยการแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง ดังปรากฏตามตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน และ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	206	53.09
1.2 ชาย	182	46.91
รวม	388	100.00
2. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
2.1 ประถมศึกษา	192	49.48
2.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	41	10.57
2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	66	17.01
2.4 อนุปริญญา	44	11.34
2.5 ปริญญา	45	11.60
รวม	388	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
3. อาชีพของผู้ปกครอง		
3.1 ค้าขาย	66	17.10
3.2 เกษตรกร	195	50.26
3.3 รับจ้าง	55	14.17
3.4 รับราชการ	72	18.56
รวม	388	100.00
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
4.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50	243	62.63
4.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50	145	37.37
รวม	388	100.00
5. ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน		
5.1 อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	291	75.00
5.2 อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น	97	25.00
รวม	388	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
6. สภาพแวดล้อมของโรงเรียน		
6.1 นักเรียนในเขตเทศบาล	204	52.58
6.2 นักเรียนนอกเขตเทศบาล	184	47.42
รวม	388	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า

นักเรียนชายมีจำนวนร้อยละ 46.91 และนักเรียนหญิงมีจำนวนร้อยละ 53.09

การศึกษาของผู้ปกครอง ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนร้อยละ 49.48 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนร้อยละ 10.57 มัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนร้อยละ 17.01 ระดับอนุบาลมีจำนวนร้อยละ 11.34 และปริญญามีจำนวนร้อยละ 11.60

อาชีพของผู้ปกครอง ค้าขายมีจำนวนร้อยละ 17.10 เกษตรกรมีจำนวนร้อยละ 50.26 รับจ้างมีจำนวนร้อยละ 14.17 และรับราชการมีจำนวนร้อยละ 18.56

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีจำนวนร้อยละ 62.63 และนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50 มีจำนวนร้อยละ 37.37

ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีจำนวนร้อยละ 75.00 และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นมีจำนวนร้อยละ 25.00

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลมีจำนวนร้อยละ 52.58 และนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลมีจำนวนร้อยละ 47.42

2. การวิเคราะห์ระดับเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ดังปรากฏตามตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	ระดับ
นักเรียนหญิง	206	4.36	0.852	นิเสธ
นักเรียนชาย	182	3.87	1.619	นิเสธ
รวม	388	4.115	1.236	นิเสธ

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 3 มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ กล่าวคือนักเรียนมีเจตคติต่อต้านการสูบบุหรี่สูง

ตาราง 7 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามเพศ

เพศ	N	ร้อยละ	$\bar{X}$	S
หญิง	206	53.09	4.36	0.852
ชาย	182	46.91	3.87	1.619
รวม	388	100.00	4.115	1.236

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสีย โดยมีค่า $\bar{X} = 4.36$ และ $\bar{X} = 3.87$ ตามลำดับ นั่นคือนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

ตาราง 8 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	N	$\bar{X}$	S
ประถมศึกษา	192	3.88	0.820
มัธยมศึกษาตอนต้น	41	4.09	0.359
มัธยมศึกษาตอนปลาย	66	4.03	0.518
อนุปริญญา	44	4.15	0.601
ปริญญา	45	4.23	0.472
รวม	388	4.076	0.554

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ โดยมี $\bar{X} = 3.88$, $\bar{X} = 4.09$, $\bar{X} = 4.03$, $\bar{X} = 4.15$, $\bar{X} = 4.23$ ตามลำดับ นั่นคือนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

ตาราง 9 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	N	X	S
เกษตรกร	195	4.15	0.626
ค้าขาย	66	3.79	0.967
รับจ้าง	55	3.54	0.455
รับราชการ	72	4.26	0.235
รวม	388	3.935	0.570

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย เกษตรกร รับราชการ มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ โดยมี $\bar{X} = 4.15$, $\bar{X} = 3.79$ และ $\bar{X} = 4.26$ ตามลำดับ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ปานกลาง โดยมี $\bar{X} = 3.54$ นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย เกษตรกร รับราชการมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ปานกลาง

ตาราง 10 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	S
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50	243	4.00	1.120
คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50	145	4.34	0.962
รวม	388	4.17	1.041

จากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ โดยมีค่า $\bar{X} = 4.00$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ โดยมีค่า $\bar{X} = 4.34$ นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

ตาราง 11 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน

ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S
อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น	97	3.927	1.182
อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	291	4.198	1.175
รวม	388	4.062	1.178

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นในปัจจุบัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสีย โดยมีค่า $\bar{X} = 3.927$ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในปัจจุบัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสียเช่นเดียวกัน โดยมีค่า $\bar{X} = 4.198$ ซึ่งแสดงว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งและนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นในขณะที่เรียนมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

ตาราง 12 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S
นักเรียนในเขตเทศบาล	204	4.32	0.908
นักเรียนนอกเขตเทศบาล	184	3.94	1.147
รวม	388	4.13	1.027

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธ โดยมีค่า $\bar{X} = 4.32$ และนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธเช่นกัน โดยมีค่า $\bar{X} = 3.94$ นั่นคือ นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S	t
หญิง	206	4.36	0.852	3.657 *
ชาย	182	3.87	1.619	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือ นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่สูงกว่านักเรียนชาย

2.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนของเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตาม
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

แจกแจงความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	6.52	4	1.63	3.54 *
ภายในกลุ่ม	176.35	383	0.46	
รวม	182.87	387		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกันมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่แบบนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)
เพื่อวิเคราะห์ดูว่าคู่ใดแตกต่างกันบ้าง ผลปรากฏในตาราง 15

ตาราง 15 ผลการทดสอบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนต้น	อนุปริญญา	ปริญญา
$\bar{X}$	3.88	4.03	4.09	4.15	4.23
ประถมศึกษา 3.88	—	0.15 *	0.21 *	0.27 *	0.35 *
มัธยมศึกษาตอนปลาย 4.03		—	0.06 *	0.12 *	0.20 *
มัธยมศึกษาตอนต้น 4.09			—	0.06 *	0.14 *
อนุปริญญา 4.15				—	0.08 *
ปริญญา 4.23					—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติแตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่าระดับอนุปริญญา ระดับอนุปริญญาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่าประถมศึกษา

2.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	23.75	3	7.92	19.8 *
ภายในกลุ่ม	151.97	384	0.40	
รวม	175.72	387		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ผู้วิจัยจึงนำบททดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่แบบนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) เพื่อดูว่าคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน ดังปรากฏในตาราง 17

ตาราง 17 ผลการทดสอบเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	รับจ้าง	ค้าขาย	เกษตรกร	รับราชการ
$\bar{X}$	3.54	3.79	4.15	4.26
รับจ้าง	3.54	-	0.25 *	0.61 *
ค้าขาย	3.79	-	0.36 *	0.47 *
เกษตรกร	4.15	-	-	0.11 *
รับราชการ	4.26	-	-	-

* ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับราชการ มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรและรับราชการ มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย และนักเรียนที่ผู้ปกครองรับราชการมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสัรมากกว่าอาชีพเกษตรกร อาชีพเกษตรกรสูงกว่าอาชีพค้าขาย อาชีพค้าขายสูงกว่ารับจ้าง

2.5 ทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ตาราง 18 ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	S	t
คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50	145	4.34	0.962	3.238 *
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50	243	4.00	1.120	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.6 ทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ตามลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน

ตาราง 19 ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ตามลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน

ลักษณะที่พึงอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S	t
อยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	29	4.198	1.175	1.964 *
อยู่กับบุคคลอื่น	97	3.927	1.182	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนที่ลักษณะที่พึงอาศัยในปัจจุบันแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่พึงอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในขณะเรียน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่านักเรียนที่พึงอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

2.7 ทดสอบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	N	X	S	t
นักเรียนในเขตเทศบาล	204	4.32	0.908	0.417
นักเรียนนอกเขตเทศบาล	184	3.94	1.147	

จากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล มีเจตคติแตกต่างกับนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อการไม่สูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน	ความแปรปรวน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ใน F - distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean of Square
df	แทน	Degree of freedom
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพโดยทั่วไปของนักเรียน โดยแจกแจงความถี่ คิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน โดยมีขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนโดยทั่วไปว่ามีเจตคติที่ดีหรือ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ตามตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 การศึกษาของผู้ปกครอง
 - 2.3 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.5 ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน
 - 2.6 สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 เป็นนักเรียนในเขตเทศบาล 204 คน และนอกเขตเทศบาล 184 คน รวม 388 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการได้แก่ เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบันและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนเกี่ยวกับการสูบบุหรี่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพภาพโดยทั่วไปของนักเรียน โดยแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนโดยทั่วไปว่ามีเจตคติที่ดีหรือไม่ดีอย่างไร
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้ $t - test$
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 1 ตัวแปร (One - Way Analysis of Variance)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน
 - 1.1 นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน
 - 1.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน
 - 1.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ ค้าขาย เกษตรกร รับราชการ มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน และนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ ปานกลาง

1.4 นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 และนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50 มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

1.5 นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในขณะเรียน และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นในขณะเรียน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

1.6 นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้าน

2. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน ดังนี้

2.1 นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่สูงกว่านักเรียนชาย

2.2 นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่าอนุปริญญา อนุปริญญาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และมีธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่าประถมศึกษา

2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่สูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่สูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง

2.4 นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ต่างกัน โดยนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 2.50 มีเจตคติในเชิงต่อต้านสูงกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50

2.5 นักเรียนที่มีพักอาศัยในขณะเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงต่อต้านสูงกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

2.6 นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่สภาพแวดล้อมต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในเชิงนิเสธสูงกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของบุคคล บกิตโดยทั่วไปจะเห็นได้ว่า เพศชายมีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวรรณ อิมสมบุญ (Imsomboon, 1982 : 89) ที่ได้ศึกษาถึงการสูบบุหรี่ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมส่วนภูมิภาค ด้านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศพบว่า เพศชายสูบบุหรี่มีจำนวนถึงร้อยละ 2.62 และเพศหญิงที่สูบบุหรี่มีเพียงร้อยละ 0.3 ในทำนองเดียวกันจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2529 ; ไม่มีเลขหน้า) ได้สำรวจทั่วประเทศพบว่า เพศชายสูบบุหรี่ร้อยละ 48.8 ส่วนเพศหญิงสูบบุหรี่เพียงร้อยละ 4.1 นอกจากนี้ถ้าพิจารณาถึงลักษณะสังคมไทยก็จะเห็นได้ว่า เพศชายเป็นเพศที่มีพฤติกรรมการแสดงออกรวมทั้งค่านิยมในการเข้าสังคมต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง ตัวอย่างเช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ เหล่านี้เป็นต้น กล่าวได้ว่าเพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่าชาย และในสังคมไทยยังมีความนิยมในการอบรมเลี้ยงดูลูกผู้หญิงให้มีความประพฤติ กิริยามารยาท ความเป็นอยู่ รวมทั้งเจตคติที่ถูกต้องอยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของสังคมโดยมีการสั่งสอนกันสืบต่อ ๆ มา นอกจากนั้นในสังคมไทยต่างมุ่งหวังว่า เพศหญิงควรมีการหักห้ามในการแสดงออกมากกว่าชาย ควรเป็นผู้สุภาพ สงบเสงี่ยม เรียบร้อยสมเป็นกุลสตรีที่ดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วจึงสรุปได้ว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อต้านการสูบบุหรี่มากกว่านักเรียนชาย

2. นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 นั่นคือ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อเจตคติต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน เพราะบิดามารดาที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีระดับการศึกษาตอนต้น มีระดับการศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา ย่อมมีประสบการณ์ในชีวิต การแสวงหาความรู้ โอกาสของการพบปะกับบุคคลหรือโอกาสในการศึกษาย่อมต่างกัน และผู้มีการศึกษา

สูงย่อมเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ ดังเช่น ซิมบาร์โด, แอบบีเซน และมาสลาช (Zimbardo, Ebbesen and Maslach. 1977 : 49) ได้อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ โดยสรุปได้ว่า เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเราจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับความรู้ที่มีอยู่ของผู้นั้นคือ ถ้าผู้ใดมีความรู้ดี เจตคติต่อสิ่งนั้นก็มักจะดีตามไปด้วย และเมื่อมีเจตคติดีแล้วก็มีแนวโน้มที่จะส่งผลให้ผู้นั้นแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ในทำนองเดียวกันที่ สมปราชัย จอมเทศ (2526 : 55) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติของคนเป็นผลของความรู้สึกทางจิตใจที่จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเอนเอียงไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง จึงเป็นลักษณะนามธรรมซึ่งมีผลสะท้อนมาสู่พฤติกรรมของคน การแสดงออกซึ่งเจตคติที่ดีของบุคคลจะเป็นผลมาจากประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และการเรียนรู้ อันรวมถึงภูมิหลังของบุคคลนั้นด้วย เมื่อเจตคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันก็จะทำให้การประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งเดียวกันไปในลักษณะที่คล้าย ๆ กัน เฮิร์ด (Hurd. 1981 : 10 - 19) ได้ศึกษาพบว่า การสูบบุหรี่ของบุคคลในครอบครัวได้แก่ บิดามารดา พี่ชายหรือพี่สาวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนและวัยรุ่น เจตคติของนักเรียนย่อมส่งผลมาจากผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน ย่อมมีเจตคติต่างกัน เพราะฉะนั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันจึงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ต่างกัน

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจาก อาชีพผู้ปกครองซึ่งแยกเป็นอาชีพเกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง และรับราชการ ซึ่งอาชีพแต่ละอาชีพนั้นการศึกษาก็มีผลในการเลือกอาชีพและอาชีพแต่ละอาชีพนั้น ผู้ปกครองมีโอกาสนในการอบรมให้ความรู้ ให้ความอบอุ่นแก่บุตรต่างกัน เช่น อาชีพรับราชการ อาจได้พบปะกับบุตรทุก ๆ เย็น แต่อาชีพค้าขายอาจจะต้องไปค้าขายต่างจังหวัด และผู้ปกครองต้องค้างต่างจังหวัดมีโอกาสดูกับบุตรน้อย มีเวลาให้กับบุตรน้อย พอลสัน (Paulson. 1979 : 114A - 115A) ได้ทำการศึกษา นักศึกษาที่เข้าเซนต์ดิโอโทซ และนักศึกษาที่ไม่เข้าเซนต์ดิโอโทซ พบว่า ผู้ที่ติดยาเสพติดให้โทษ ความสัมพันธ์ในครอบครัวจะห่างเหินขาดความสัมพันธ์ดี มีความรักความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าเซนต์ดิโอโทซ เมื่อผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีโอกาสดูให้ความรัก ความอบอุ่นต่างกัน ดังนั้น นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันจึงมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ต่างกัน

4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงย่อมมีความสนใจในการอ่าน การศึกษาหาความรู้ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม รวมไปถึงเรื่องของบุหรี่ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงย่อมไม่ค่อยจะมีเวลาไปมีวามสุ่มสูบบุหรี่กับเพื่อนฝูง เพราะนักเรียนเหล่านี้จำเป็นต้องใช้เวลาว่างมาเพื่อค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งจะต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งจะไม่ค่อยสนใจการศึกษาค้นคว้ามากนักและมักใช้เวลาว่างไปมีวามสุ่มอยู่กับการพนัน ดื่มสุรา เที่ยวช้อปปิ้ง ซึ่งจะนำมาถึงการสูบบุหรี่ไปด้วย และยาเสพติดจะทำให้ความจำเสื่อมได้ ตรงกับผลการวิจัยของ สนิธิ์ ลักษณะ (2516 : 68) และ เสรีน ปุณณะทิตานนท์ (2517 : 4) วิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดพบว่า นักศึกษาที่ติดยาเสพติดมักขาดความสนใจการเรียน และมีผลการเรียนต่ำลงหรือไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งบุหรี่ยังจัดเป็นยาเสพติดที่เป็นอันตราย จึงทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีที่พักอาศัยในปัจจุบันแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะได้รับความอบอุ่นจากบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น ซึ่งอาจไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร และนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นจะได้รับความดูแลเอาใจใส่มากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เพราะบุคคลอื่นคงจะไม่ค่อยให้ความสนใจกับเด็กในปกครองเท่ากับบิดามารดา จึงทำให้เด็กมีโอกาสมานั่งสูบบุหรี่ เสพสิ่งเสพติดหรือสูบบุหรี่ได้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร เตียวตระกูลวัฒน์ (2522 : 129) ที่พบความสัมพันธ์ระหว่างที่พักอาศัยกับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยครูว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ดื่มสุราพักอยู่ตามหอพักและบ้านเช่าร้อยละ 82.9 ส่วนที่พักอยู่กับบิดามารดาร้อยละ 5.9 แต่ขัดแย้งกับการวิจัยของ มาลา รักษาพรหมณ์ (2526 : 71) พบว่าบุคคลที่นักเรียนพักอาศัยด้วยไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน ดังนั้นบุคคลที่นักเรียนพักอาศัยจึงไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน แต่ลักษณะสังคมทั่วไปนักเรียน

ที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในขณะเรียนน่าจะได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแล เอาใจใส่มากกว่านักเรียนที่พักอาศัยในขณะเรียนกับบุคคลอื่น ดังนั้นนักเรียนที่มีที่พักอาศัยในขณะเรียน แตกต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ต่างกัน

6. นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ได้กระจายไปทั่วถึงทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล รวมถึงรัฐบาลได้มีการณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่กันอย่างจริงจังและกว้างขวาง รวมทั้งสถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดการนิทรรศการ การให้คำปรึกษาแนะแนว การศึกษานอกสถานที่ การบรรยายหรือการอภิปราย และการใช้สื่อทัศนศึกษา การใช้เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้วันพุธ ที่ 7 เมษายน 2531 เป็นวันอดบุหรี่สากลครั้งที่ 1 ในโอกาสที่จัดองค์การครบรอบ 40 ปี การประกาศ ดังกล่าวเป็นผลเนื่องมาจากมติของการประชุมสมัชชาองค์การอนามัยโลกเมื่อเดือน พฤษภาคม 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมป้องกันโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งถือว่าเป็นสาเหตุการตายที่สามารถ ป้องกันได้มากที่สุด ซึ่งมีมติที่กำหนดขึ้นสรุปได้ดังนี้คือ องค์การแพย์แพร์โรโมนายาบุหรี่ ร่วมมือกันงด จำหน่ายยาสูบทุกชนิดในวันที่ 7 เมษายนของทุกปี ขอร้องให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ใช้มาตรการที่ เหมาะสมให้ประชาชนเลิกสูบบุหรี่ (ดุริยา อมตวิวัฒน์. 2531 : 42) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองชัย บุญศักดิ์ (2527 : 114) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหายาเสพติด ผลปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาล หรือในเขตสุขาภิบาล และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลหรือนอก เขตสุขาภิบาล มีทัศนะเกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติดของนักเรียน ซึ่งมาจากสภาพครอบครัว สภาพ การศึกษา และสถานศึกษา สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีทัศนะไม่ แตกต่างกัน และเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งบุหรี่ก็จัดเป็นยาเสพติด ชนิดหนึ่งที่เสพติดเป็นนิสัย ดังนั้นพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันมี เจตคติต่อการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเห็นว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วยกับการสูบบุหรี่ ดังนั้น ครู ผู้บริหาร และหน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ อาจนำไปเป็นแนวทางในการวางแผน ควบคุม และป้องกันปัญหาการสูบบุหรี่ในกลุ่มนักเรียน หรือกลุ่มประชากรอื่น ๆ ให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 และหน่วยงานที่มีความสนใจดังนี้

1.1 จัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ให้นักเรียนเข้าใจอย่างถูกต้อง ซึ่งอาจจะจัดให้ในลักษณะของป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการ จัดให้มีการบรรยายหรืออภิปรายในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันปฐมนิเทศ วันไหว้ครู เป็นต้น โดยเชิญวิทยากรพิเศษจากหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้ใหม่ ๆ ตลอดจนการจัดวางแผนการสอนที่จะสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่เข้าไปในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เน้นหนักในวิชาสุขศึกษา และปรับปรุงในวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ สิ่งสำคัญที่สุด คือ การนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

1.2 ทามาตรการจำกัดการสูบบุหรี่ในสำนักงาน ในห้องเรียน หรือในโรงเรียน

1.3 จัดเป็นชมรมต่อต้านการสูบบุหรี่ขึ้นในโรงเรียนและชุมชน

1.4 สำนวณนักเรียนที่สูบบุหรี่ขึ้นในโรงเรียนแล้วเชิญผู้ปกครองนักเรียนที่สูบบุหรี่มาเพื่อขอความช่วยเหลือในการต่อต้านการสูบบุหรี่แก่นักเรียนต่อไป

1.5 สำนวณนักเรียนที่ติดบุหรี่และนักเรียนที่ไม่สูบบุหรี่มาเพื่อศึกษาดูว่า นักเรียนที่สูบบุหรี่เพราะอะไร และนักเรียนที่ไม่สูบบุหรี่เพราะอะไร เพื่อนำผลการศึกษามาแก้ปัญหาให้นักเรียนที่สูบบุหรี่ต่อไป

1.6 ผู้บริหารการศึกษาระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ควรร่วมกันทำมาตรการ การจัดกิจกรรมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง

เรื่องบุหรี่ถือว่าเป็นภัยเงียบที่กัดกร่อนสังคมทำให้สุขภาพของคนเราเสื่อมโทรมลง การรณรงค์

เพื่อการไม่สูบบุหรี่คงไม่ใช่จะทำแค่เดือน สองเดือน หรือปีเดียว แต่การเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือความเคยชินในเรื่องการสูบบุหรี่จะต้องใช้เวลาที่นานพอสมควร ดังนั้นมาตรการระยะยาวอันประกอบด้วย การควบคุมทั้งทางระเบียบวินัยและโดยอาศัยความสมัครใจ ตลอดจนการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ในทุกกลุ่ม ซึ่งจะเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่องแล้ว จะเป็นการเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ประชาชนให้พ้นจากปัญหาทางสุขภาพอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ศึกษาศึกษาถึงสภาพปัญหา ความคิดเห็น หรือศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในกลุ่มนักเรียน เฉพาะที่สูบบุหรี่
2. ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ เพื่อนำมาเปรียบเทียบ และนำผลการวิจัยมาแก้ไขพฤติกรรมของผู้ที่สูบบุหรี่
3. ศึกษาศึกษาถึงสภาพปัญหาและความคิดเห็น เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในกลุ่มผู้บริหารการศึกษา เช่น ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือผู้นำอื่น ๆ เช่น พระสงฆ์ แพทย์ หรือผู้นำในหมู่บ้านต่าง ๆ อันได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น
4. ศึกษาศึกษาความคิดเห็นในเรื่องการสูบบุหรี่ของบิดามารดา ครูอาจารย์ และนักเรียนว่า มีความคิดเห็นอย่างไรแล้วนำมาเปรียบเทียบ เพื่อนำเอาข้อมูลผลการศึกษามาป้องกันแก้ไข้ปัญหาเรื่องการสูบบุหรี่ในกลุ่มที่สูบบุหรี่ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่าง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีเดชาการพิมพ์, 2528.
- ด้วน ชาวหนู. เทคนิคการสอนและการวัดผลผู้ศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ม.ป.ป.
- จันททัย กลีบเมม. "อันตรายจากบุหรี," ผู้บริโภค. 13 : 18 - 19 ; กรกฎาคม. 2528.
- จิราภรณ์ สุทธิสานนท์. การรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อุดสาเนา.
- ชวนพิศ บุญะรัตเวช. "ปัญหาการสูบบุหรี่ในประชากรกลุ่มต่างๆ," ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการสูบบุหรี่และสุขภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, 2526.
- ชัยยงค์ ขามรัตน์. เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523. อุดสาเนา.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2530.
- เชิดศักดิ์ โมวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2520.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. "อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น," ใน รายงานการวิจัยฉบับที่ 18. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.
- ดุริยา อมตวิวัฒน์. "องค์การอนามัยโลกประกาศวันอดบุหรืสากลครั้งที่ 11," ใน คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ. 20(1) : 42 ; มกราคม - มีนาคม 2531.
- ทองหล่อ เดชไทย. "ท่านสูบบุหรี่เพราะอะไร," สุขศึกษา. 28 : 37 - 40 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2527.
- ชววิช แสงจักร์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาเรื่องสิทธิหน้าที่พลเมืองในสังคมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีการยวดยานการกลุ่มสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อุดสาเนา.

ธีระ ลิ้มศิลา. บุตรีและภาวะแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.

_____. มะเร็งปอดกับภาวะแวดล้อมและบุตรี. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ, 2524.

ธีระ ลิ้มศิลา. "อันตรายจากบุตรี," สุขภาพ. 11(4) : 24 - 28 ; กุมภาพันธ์ 2526.

_____. "ประสบการณ์แรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่," ใน เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อนักวิชาการส่งเสริมไม่สูบบุหรี่.

กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2531.

ประกิจ วาทีสาชกิจ. "สรุปข้อมูลจำนวนผู้ป่วยอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ในช่วงปี 2528 - 2529,"

ใน เอกสารความรู้เรื่องการสูบบุหรี่. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, 2530.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. "การอดบุตรี," สุขภาพ พลศึกษาและสันทนาการ. 7(2) : 8 - 9 ;

กรกฎาคม 2524.

บ็องกันยาเสหัตติ, กอง, สำนักงาน บ.บ.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี. ตอบปัญหาเสหัตติเอกสาร

1 - 02 - 2528. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2528.

พลศึกษา, กรม. ใน เอกสารงานวิจัยการใช้บุตรีของนักเรียนชายในสถานศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา, 2523.

พัฒน์ สุจางค์. บุตรีมีพิษ - ชีวิตเป็นภัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

พบุลย์ อินทวิชา. หลักและวิธีการวัดเจตคติ. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517.

ไพโรจน์ ใจลัดสัทกุล. เจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ภควดี วีระภาสพงษ์. บุตรีธุรกิจแสนล้านข้ามชาติ. กรุงเทพฯ : อักษรสาส์น, ม.ป.ป.

- มาลา รักษาพรหมณ์. ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทํานายความเข้าใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนในระดับมัธยม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อุดสาเนา.
- ✓ วนรุทร บุตระแสนคม. ผลการจัดโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ให้กับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525. อุดสาเนา.
- เรืองชัย บุญศักดิ์. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อนโยบายเสกติด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อุดสาเนา.
- ✓ วินิจ เจนนพการ. "ปัญหาการสูบบุหรี่ในกลุ่มประชากรต่างๆ," ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการสูบบุหรี่และสุขภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, 2526.
- ✓ เวทย์ อารีย์ชน. "การสูบบุหรี่และสุขภาพ," ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการสูบบุหรี่และสุขภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข, 2526.
- สถิตินแห่งชาติ. สำนักงาน ฝ่ายสถิติแรงงานและการศึกษา. ใน รายงานการสำรวจเกี่ยวกับจำนวนประชากรอายุ 10 ปีขึ้นไปสูบบุหรี่. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2529.
- ✓ สอนอง อนุสกุล. อันตรายของบุหรี่และวิธี่เลิก. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 5 กรมพลศึกษา, 2531.
- สมชัย ชื่นตา. การศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชายระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528. อุดสาเนา.
- สมเกียรติ สุริยะกุล. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิธี่สอนในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และใช้คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อุดสาเนา.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. เทคนิคการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

สมปราชย์ จอมเทศ. การบริหารและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สนธิ์ ลักษณ์. การเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นที่ติดเฮโรอีน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516. อัดสำเนา.

✓ สุขศึกษา, แผนก, โรงพยาบาลมิชชั่น. "โครงการเลิกบุหรี่ใน 5 วัน," สุขภาพครอบครัว. 5(18)
: 15 - 18 ; มิถุนายน 2531.

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. หลักการศึกษาคติวิทยา หลักการสอน. กรุงเทพฯ :
แพรวพทยา, 2517.

อนงค์นุช จงรักษ์. ยุทธวิธีเลิกสูบบุหรี่ใน 30 วัน. กรุงเทพฯ : เซงรุการพิมพ์, ม.ป.ป.

อรรณพ หุ่นดี. สารพันอันตรายจากบุหรี่และวิธีเลิก. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2531.

อัปษร เตียวตระกูลวัฒน์. ทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงอันตรายของนักศึกษาครู.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. "การสูบบุหรี่ผลกระทบต่อสังคม," แพทย์ชนบท. 3 : 31 ; มิถุนายน -
กรกฎาคม 2530.

Best, John W. Research in Education. 2nd.ed. New Jersey : Prentice Hall
Inc. Englewood Cliffs., 1970.

Chassin, Laurie and others. "Predicting Adolescent Intention to Smoking
Cigarettes," Journal of Health & social Behavior. 22(4) : 82 - 83 ;
December, 1981.

Cronbach. Joseph L. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York
: Harper and Row, 1970.

Evan. R.I.et al. "Detering the onset of smoking in Children : Knowledge of immediate physiological effects and coping with peer pressure medix pressure and parent madeling," Journal of Applied Social Phychology. 8 : 126 - 135 ; September, 1978.

Evans. Richard I. and others. "smoking in Children and Adolescent Phychosocial Determinants and Prevention Strategies," The Behavioral Aspects of Smoking. NIDA Research Monograph. 26(5) : 71 - 79 ; August, 1979.

Hurd. P.D. ef al. "Preventing Cigaratte Smoking in Seventh Grade Students," The American Cancer Society Journal. 6 : 10 - 19 ; March, 1981.

Kagan. Jerom and Ernest Hareman. Psychology. New York : Harcourt Brace and World. Inc., 1968.

Kelman. H.c. "Compliance Identification and Internalization Three Process of Attitude Change," Journal of Conflict Resolution. 2 : 51 - 60 ; February, 1958.

Newcomb. Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press Inc., 1950.

Paulson, Partrica Callahn. "Psychological Factors in Drug Use among Community College Students," Dissertation Abstracts International : The Social Science. 40(1) : 114 A - 115 A ; July, 1979.

Rawbone R.G. and others. "Cigarettes Smoking among Secondary School children in 1975. Journal of Epidemiology and Community Health. 32(1) : 53 - 58 ; March, 1978.

Remmer. H.H. Introduction to Opinion and Attitude Measurement. New York : Harper and Brothers Publisher, 1954.

Thanawat Imsomboon. Cigarette Smoking among High School Students in Rural Areas of Thailand. Doctor's Thesis. University of Texas Health Science Center at Houston School of Public Health, 1982.

Triandis. Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Willey and Sons Inc., 1971.

Yamane, Taro. Statistical or Introduction Analysis. 2 nd ed. Tokyo : Harper Row, 1967.

Zimbardo, Philip G, Ebbsen, Ebbe B. and Maslach Christina. Influencing Attitude and Changing behavior. London : Collins, 1977.

חברת

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ หม 1007/0117

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสววิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 0014

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

89

ที่ ทม 1007/ 0114

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรียาภัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุลิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

90

ที่ ทม 1007/0319

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีพัทลุง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

91

ที่ ทม 1007/ ๒๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวรนาโรเฉลิม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

92

ที่ ทม 1007/ 0217

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกวนเนียงวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมณี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

93

ที่ ทม 1007/0617

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพูนพิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณสุติก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

94

ที่ ทม 1007/0314

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่มิติด้านด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

95

ที่ หม 1007/0317

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3) มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชะอวดวิทยาคาร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

96

ที่ ทม 1007/0816

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑1 มกราคม 2535

เรื่อง รับรองนิสิต

เรียน คร.วินัส บัณฑาสพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อ เพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 2584119.....
ที่ ทม 1007/.....วันที่..... 31 มกราคม 2535.....
เรื่อง รับรองนิสิต.....

เรียน คร.ธนวรรณ อิมสมบูรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณลูก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำปริญญานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อเพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 2584119.....
ที่ ทม 1007/..... 1916.....วันที่ 31 มกราคม 2535.....
เรื่อง รับรองนิสิต.....

เรียน คร.พรสุข ทูนันรันคร์

 บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างเตรียมการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะติดต่อเพื่อขอความสะดวก
ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" ทั้งนี้ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

 บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ค่าความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนก เป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง " เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 3"

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทราบถึงเจตคติความรู้สึของท่านที่มีต่อการสูบบุหรี่ โดย
สร้างข้อความสั้น ๆ ฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอความกรุณาท่านให้ตอบตรงกับเจตคติหรือ
ความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด คำตอบที่ได้รับจากท่านจะใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม
เท่านั้นจะไม่มีการแปลผลหรือเสนอผลของแบบสอบถามเฉพาะรายแต่อย่างใด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย เพื่อศึกษาหาวิธีแก้ไขป้องกันการสูบบุหรี่ต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับเจตคติต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียน

ในแต่ละตอนได้มีคำชี้แจงและวิธีตอบสำหรับเป็นแนวทางแก่ท่านไว้แล้ว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ท่านเห็นว่าตรงหรือใกล้เคียงกับเจตคติ
หรือความรู้สึกในปัจจุบันของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ตัวอย่าง แบบสอบถาม

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0.	การสูบบุหรี่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ ผู้ชายทุกคน					/

การสูบบุหรี่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ชายทุกคน ถ้าท่านกาเครื่องหมาย / ในช่องไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง หมายความว่า การสูบบุหรี่ไม่จำเป็นสำหรับผู้ชายทุกคน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ท่านเห็นว่าตรงหรือใกล้เคียงกับเจตคติหรือความรู้สึกในปัจจุบันของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การสูบบุหรี่ช่วยแก้อาการเจ็บ หรือระบมมาได้					5
2.	การสูบบุหรี่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี	5				
3.	การสูบบุหรี่ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม	5				
4.	คนที่สูบบุหรี่สามารถเข้าสังคมได้ดี					5
5.	บุหรี่บางชนิดไม่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ					5
6.	การสูบบุหรี่ทำให้สมองปลอดโปร่ง					5
7.	การสูบบุหรี่ช่วยลดความเครียด					5
8.	การสูบบุหรี่ทำให้เจ็บคอและไอบ่อย	5				
9.	การสูบบุหรี่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ ให้ดีขึ้น					5
10.	การสูบบุหรี่ทำให้สดชื่นสบายใจ					5
11.	การสูบบุหรี่ทำให้คลายความกังวลใจ					5
12.	เมื่ออยู่ใกล้กับคนที่สูบบุหรี่รู้สึก น่ารำคาญ	5				
13.	การสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่น่าชื่นชม					5
14.	การสูบบุหรี่ช่วยให้มีความสุขในชีวิต					5

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15.	การสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่สังคมรังเกียจ	5				
16.	การสูบบุหรี่ทำให้อารมณ์แจ่มใส					5
17.	นักเรียนควรถูกจัดการลงโทษเพื่อ การไม่สูบบุหรี่ขึ้นในโรงเรียน หรือชุมชน	5				
18.	ข้าพเจ้าจะไม่ถวายบุหรี่ให้กับ พระสงฆ์เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งไม่ดี	5				
19.	การสูบบุหรี่เป็นส่วนหนึ่งของ ชีวิตซึ่งจะขาดไม่ได้					5
20.	ข้าพเจ้าต้องการสูบบุหรี่หลัง รับประทานอาหาร					5
21.	ถ้ามีโครงการเพื่อการไม่สูบบุหรี่ ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมด้วย	5				
22.	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าไม่ควรสูบ บุหรี่	5				
23.	การสูบบุหรี่ทำให้สุขภาพจิตดีขึ้น					5
24.	การสูบบุหรี่ทำให้ได้รับรสอาหาร ไม่ดี	5				
25.	การสูบบุหรี่ช่วยกระตุ้นให้ผู้สูบบมี ความกระตือรือร้น					5

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
26.	คนที่ไม่สูบบุหรี่สามารถเข้าถึงคน ได้ดี	5				
27.	บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่เสพติดได้ไม่ผิด กฎหมาย					5
28.	คนสูบบุหรี่มีความเชื่อมั่นในตนเอง					5
29.	การสูบบุหรี่ที่กันกรองสามารถขจัด อันตรายที่มีต่อสุขภาพได้					5
30.	การสูบบุหรี่เพียงเล็กน้อยไม่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ					5
31.	การสูบบุหรี่เป็นผลเสียโดยตรง ต่อสุขภาพของผู้สูบ	5				
32.	ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "สุขภาพจะดีเมื่องดสูบบุหรี่ได้"	5				
33.	การสูบบุหรี่เป็นสิทธิส่วนบุคคล ที่จะสูบได้ทุกสถานที่					5
34.	การดื่มสุราก็ทำให้มีรสชาติขึ้นจะ ต้องสูบบุหรี่ควบคู่กันไปด้วย					5
35.	ครูที่ไม่สูบบุหรี่จะเป็นตัวอย่างที่ดี					5
36.	ผู้ที่สูบบุหรี่จัดเป็นระยะเวลานาน หากเลิกสูบบุหรี่จะทำให้สุขภาพดีขึ้น	5				

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
37.	บุคคลที่ตั้งใจจริงและมีกำลังใจที่ เข้มแข็งสามารถเลิกบุหรี่ได้	S				
38.	สื่อมวลชนต่าง ๆ มีส่วนทำให้ผู้สูบบุหรี่มีจำนวนลดลง	S				
39.	สถานที่ราชการควรเป็นสถานที่ ปลอดบุหรี่	S				
40.	วัยรุ่นที่สูบบุหรี่เพื่อนยอมรับมากขึ้น					S
41.	การให้ความรู้เกี่ยวกับผลเสียของ การสูบบุหรี่ทำให้คนสูบบุหรี่ลดลง	S				
42.	ข้าพเจ้าตั้งใจจะให้คำแนะนำเกี่ยว กับผลเสียของบุหรี่ต่อคนทั่วไป	S				
x 43.	ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อข้าพเจ้าโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ข้าพเจ้าจะต้องสูบบุหรี่					S
x 44.	ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อข้าพเจ้าโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ ข้าพเจ้าจะไม่สูบบุหรี่	S				

ขอขอบคุณ

ค่าความแปรปรวนและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม เจตคติต่อการสูบบุหรี่

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	4.84	0.22	3.40	0.08	12.62
2	5.00	1.47	4.00	0.51	3.57
3	5.00	0.16	4.00	0.67	5.55
4	4.60	0.49	4.00	0.33	3.31
5	4.44	0.59	3.76	0.69	3.00
6	4.40	1.50	3.80	0.66	2.06
7	4.50	0.43	2.90	1.30	6.15
8	4.28	0.87	3.80	0.75	1.92
9	4.72	0.29	3.76	0.69	4.84
10	4.56	0.42	3.72	0.71	4.00
11	4.20	1.00	3.40	0.61	3.20
12	4.84	0.14	4.20	0.91	3.20
13	4.88	0.11	4.28	0.54	3.75
14	4.64	0.32	3.88	1.40	2.90
15	4.64	0.32	3.88	1.61	2.73
16	4.60	0.33	3.16	1.22	6.00
17	4.76	0.19	4.40	0.83	1.80
18	4.76	0.35	4.36	0.65	2.00

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
19	4.56	0.50	3.96	0.95	2.50
20	4.88	0.56	4.32	0.72	2.50
21	4.76	0.69	4.04	0.95	2.88
22	4.80	0.66	4.08	1.74	2.83
23	4.68	0.39	3.92	0.66	3.80
24	4.32	0.89	3.36	0.90	3.60
25	4.12	1.36	3.24	1.10	2.83
26	4.60	0.58	4.12	1.11	1.84
27	3.16	1.80	2.20	1.33	2.72
28	4.04	1.45	3.08	1.16	3.00
29	3.88	1.36	3.08	1.57	2.35
30	4.20	0.75	3.40	0.58	3.47
31	4.40	1.83	3.52	2.17	2.22
32	4.28	1.79	3.44	3.34	1.80
33	4.44	0.50	3.48	1.84	3.20
34	4.48	1.34	3.88	0.86	2.06
35	4.84	1.26	4.04	2.62	2.02
36	4.24	0.94	3.56	1.59	2.14
37	4.80	0.16	4.00	2.10	2.63
38	4.60	0.41	4.08	0.41	2.88

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
39	4.84	0.14	4.48	0.51	2.25
40	4.52	0.42	3.72	0.54	4.21
41	4.56	0.34	4.12	4.44	2.31
42	4.64	0.24	4.08	0.73	2.94
43	4.76	0.69	4.16	0.80	2.50
44	4.80	0.50	4.08	1.16	2.88

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
1.	ศรีษะเกษ	เมือง	ชุมพร
2.	สอาดเพ็ดมิวิทยา	เมือง	ชุมพร
3.	ท่าแซะรัชดาภิเษก	ท่าแซะ	ชุมพร
4.	ปะทิววิทยา	ปะทิว	ชุมพร
5.	สวีวิทยา	สวี	ชุมพร
6.	ละแมวิทยา	ละแม	ชุมพร
7.	สวนศรีวิทยา	หลังสวน	ชุมพร
8.	กัลยาณีศรีธรรมราช	เมือง	นครศรีธรรมราช
9.	เบญจมาภูกิตติ	เมือง	นครศรีธรรมราช
10.	เมืองนครศรีธรรมราช	เมือง	นครศรีธรรมราช
11.	ปากพูน	เมือง	นครศรีธรรมราช
12.	โยธินบำรุง	เมือง	นครศรีธรรมราช
13.	ขนอมพิทยา	ขนอม	นครศรีธรรมราช
14.	ฉวางรัชดาภิเษก	ฉวาง	นครศรีธรรมราช
15.	ช้างกลางประชานุกูล	ฉวาง	นครศรีธรรมราช
16.	ชะอวดวิทยาคาร	ชะอวด	นครศรีธรรมราช
17.	ชะอวด	ชะอวด	นครศรีธรรมราช
18.	เชียรใหญ่	เชียรใหญ่	นครศรีธรรมราช
19.	ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	ท่าศาลา	นครศรีธรรมราช
20.	ทุ่งสง	ทุ่งสง	นครศรีธรรมราช

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
21.	สตรีทุ่งสง	ทุ่งสง	นครศรีธรรมราช
22.	ทุ่งใหญ่วิทยา	ทุ่งใหญ่	นครศรีธรรมราช
23.	ปากพนัง	ปากพนัง	นครศรีธรรมราช
24.	สตรีปากพนัง	ปากพนัง	นครศรีธรรมราช
25.	คีรีราษฎร์พัฒนา	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช
26.	ร่อนพิบูลย์	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช
27.	ดวน เกษสุทธีวิทยา	ร่อนพิบูลย์	นครศรีธรรมราช
28.	ลานสกาประชาสรรค์	ลานสกา	นครศรีธรรมราช
29.	ลิขลคุณาธารวิทยา	ลิขล	นครศรีธรรมราช
30.	หัวไทรบำรุงราษฎร์	หัวไทร	นครศรีธรรมราช
31.	ทรายขาววิทยา	หัวไทร	นครศรีธรรมราช
32.	พิปูนสังฆรักษ์	พิปูน	นครศรีธรรมราช
33.	พรหมคีรีวิทยา	พรหมคีรี	นครศรีธรรมราช
34.	นาบอน	นาบอน	นครศรีธรรมราช
35.	พัทลุง	เมือง	พัทลุง
36.	พัทลุงพิทยาคม	เมือง	พัทลุง
37.	สตรีพัทลุง	เมือง	พัทลุง
38.	เขาชัยสน	เขาชัยสน	พัทลุง
39.	ดวนขนุน	ดวนขนุน	พัทลุง
40.	อุดมวิทยายนต์	ดวนขนุน	พัทลุง
41.	ทาร์เทา	ปากพะยูน	พัทลุง
42.	ตะโหมด	ตะโหมด	พัทลุง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
43.	ศรีบรรพตพิทย	ศรีบรรพต	พัทลุง
44.	มหาวิทยาลัยราชว	เมือง	สงขลา
45.	วรนารีเฉลิม	เมือง	สงขลา
46.	เกาะแก้วพิทย	เมือง	สงขลา
47.	นวมินทร์ราษฎร์ศ	เมือง	สงขลา
48.	จะนะวิทยา	จะนะ	สงขลา
49.	เทพา	เทพา	สงขลา
50.	นาทวีวิทยาคม	นาทวี	สงขลา
51.	ระโนด	ระโนด	สงขลา
52.	รัตภูมิวิทยา	รัตภูมิ	สงขลา
53.	สทิงพระวิทยา	สทิงพระ	สงขลา
54.	กอบกุลวิทยาคม	สะเดา	สงขลา
55.	สะเดาขรรค์ชัย	สะเดา	สงขลา
56.	หาดใหญ่วิทยาลัย	หาดใหญ่	สงขลา
57.	หาดใหญ่รัฐประชาสรวรค์	หาดใหญ่	สงขลา
58.	พะตงประชานคีรีวัฒน์	หาดใหญ่	สงขลา
59.	กระแสดิ้นธุ์วิทยา	กิ่ง อ. กระแสดิ้นธุ์	สงขลา
60.	ธรรมโมสิต	กิ่ง อ. นาหม่อม	สงขลา
61.	ควนเนียงวิทยา	กิ่ง อ. ควนเนียง	สงขลา
62.	สงขลาวิทยาคม	กิ่ง อ. สิงหนคร	สงขลา
63.	เมืองสุราษฎร์	เมือง	สุราษฎร์ธานี
64.	สุราษฎร์พิทย	เมือง	สุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด
65.	สุราษฎร์ธานี	เมือง	สุราษฎร์ธานี
66.	กาญจนดิษฐ์วิทยา	กาญจนดิษฐ์	สุราษฎร์ธานี
67.	เกาะสมุย	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
68.	ไชยาวิทยา	ไชยา	สุราษฎร์ธานี
69.	ท่าฉางวิทยาคาร	ท่าฉาง	สุราษฎร์ธานี
70.	ท่าชนะ	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี
71.	บ้านนาสาร	บ้านนาสาร	สุราษฎร์ธานี
72.	พระแสงวิทยา	พระแสง	สุราษฎร์ธานี
73.	พุนพินพิทยาคม	พุนพิน	สุราษฎร์ธานี
74.	เวียงสระ	เวียงสระ	สุราษฎร์ธานี
75.	บ้านนาวิทยาคม	บ้านนาเดิม	สุราษฎร์ธานี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นาย ชำดี เชื้อ สวรรณมุสิก
เกิด	วันที่ 27 เดือน มกราคม พ.ศ. 2505
สถานที่เกิด	อำเภอ ปากพั่น จังหวัด นครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักครูโรงเรียนทหารเทว อำเภอ ปากพะยูน จังหวัด พัทลุง 93120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อนามัยโรงเรียน ระดับ 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนทหารเทว อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง 93120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527	บก.ศ.สูง (วิชาเอกสุขศึกษา) จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา
พ.ศ. 2530	ค.บ. (สุขศึกษา) จากวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2535	กศ.ม. (สุขศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เจตคติที่มีต่อการสุบหรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3

บทคัดย่อ

ของ

ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา

เมษายน 2535

บทคัดย่อ

การศึกษาดังนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่และเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 โดยใช้แบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเอง แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.93 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามตัวแปรที่ศึกษาดังนี้คือ เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะที่พักอาศัยของนักเรียนในปัจจุบัน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 3 จำนวน 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 388 คน เป็นชาย 182 คน หญิง 206 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ค่าทดสอบที (t - test) ค่าทดสอบ เอฟ (F - test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ
2. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และปริญญา มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับราชการ มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ และนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ปานกลาง
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ
5. นักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นและนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ
6. นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและนักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ในเชิงนี้เสธ

7. นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
9. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
10. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
11. นักเรียนที่ลักษณะที่พักอาศัยในปัจจุบันต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
12. นักเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันมีเจตคติต่อการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน

THE ATTITUDE OF MATHAYOM SUKSA IV STUDENTS OF THE SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN EDUCATIONAL REGION III
REGARDING TO SMOKING

AN ABSTRACT

BY

CHARTCHOU SUWONMUSIC

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Health Education
at Srinakarinwirot University

April 1992

Abstract

The purpose of this study was to determine the attitudes regarding to smoking of Mathayom Suksa IV students in Secondary School under the General Education Department in Educational Region III and to compare those attitudes in different variables. Attitude of the cigarette smoking questionnaires developed by the researcher with a reliability coefficient at 0.93. The variables were sex, educational level of their parents, occupation of their parents, grade point average, type of residence and environment of the school.

The samples, 388 students, 182 males and 206 females were drawn from 10 Secondary Schools in Educational region III by stratified random sampling. The statistical analysis were the percentage, mean, standard deviation, t - test, F - test and Newman Kuels test, level of significant at .05

The results of this study were as follows :

1. Both male and female students had negative attitude and female's is higher.
2. Students of different parent's education level had different attitude which all were negative.
3. Students of different parent's occupations level had different attitude which all were negative.
4. Both upper and lower grade point average students had negative attitude and the upper's is higher.

5. Both students live with their parents and students live with other persons had negative attitude and the ones live with their parents's is higher.

6. Students in municipal school and students out municipal school had negative attitude but not different.